National Library
Bibliothèque Nationale
MAY 16 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 16 SESTDIENA, 1979. GADA 21. APRĪLIS 29. GADS SATURDAY, APRIL 21, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Ar čekistu blakus gultā

Laimonis J. Niedre un Žanis Skudra apcietināti Tallinā 7. jūnijā. Pēc apcietināšanas L. Niedre aizvests uz viesnīcu un pratināts. Otrā dienā latviešu čekisti L. Niedri aizveduši uz Rīgu. Viņam likts uzrakstīt vēstuli sievai, ka dodas apciemot slimo māti Rīgā — māte dzīvo Aucē.

Rīgā L. Niedre sākumā ievietots viesnīcā, kur blakus gultā gulējis sargs — čekists.. Vēlāk ievietots izmeklēšanas cietumā. Izmeklēšanas gaitā L. Niedre bijis stipri nobijies, gan apzinādamies, ka nav vainīgs ne spiegošanā, nedz militāru ziņu vākšanā. Šajā draudīgajā atmosfairā Niedre arī atzinies tādā virzienā, kā to vēlējušies čekisti — „vainīgs". Jau augusta mēnesī, pēc L. Niedres „atzīšanās", čekas priekšnieks Avdjukēvičs viņu mierinājis, ka drīz atbrīvošot. Tādās cerībās L. Niedre arī dzīvojis visu laiku, jo bijis izolēts no brīvās pasaules ziņām. Tādas viņam nedrīkstējuši sniegt arī Zviedrijas ģenerālkonsulāta ierēdņi apmeklēšanas laikā. Drīkstēts runāt tikai latviešu valodā un par veselību. Čekists tulkojis zviedriski. Var sacīt, ka tiesas prāva pret L. Niedri un Ž. Skudru bijusi nolemta jau iepriekš — tūristu iebaidīšanai, jo čeka no Niedres vēstules Skudram zinājusi par gaidāmo satikšanos Tallinā.. Rezultātā tiesas spriedumā 1978. g. 3. novembrī Rīgā — L. Niedrem 10 un Ž. Skudram 12 gadi soda nometnē.

Divas nedēļas vēlāk L. Niedri nosūtīja uz Butirkas cietumu Maskavā. Tajā kāds augsta ranga čekists — latvietis, viņam paziņojis, ka viņam ir četras iespējas brīvības ātrākai atgūšanai: izmainot viņu pret kādu citu personu, vai arī Zviedrijas valdība lūdz Niedri atbrīvot, izejot no humānitārā viedokļa, vai arī padomju vara pati viņu atbrīvo invaliditātes dēļ, vai Niedre pieprasa jaunu tiesas prāvu Maskavā.

L. Niedre praktiski nav varējis izmantos nevienu no minētajām iespējām, jo atbrīvots.

No Butirkas cietuma L. Niedre atsūtīts atpakaļ uz Rīgu. No Rīgas sācies brauciens uz soda nometni Potmā. Pa ceļam ievietots sešos cietumos: Kuliņinā, Jaroslavā, Gorkijā u.c., kur pavadījis no vienas līdz deviņām nedēļām. Potmā viņš nonācis janvāŗa beigās un atbrīvots 20. martā.

Atradies ārzemnieku nodaļā kopā ar 115 citiem, kā vienīgais politiskais. Nav bijis jāstrādā. Ēdiens bijis samērā labs. Bijusi iespēja skatīties arī krievu televīzijas programmu. Pēc atbrīvošanas viņam atņemts 16 lappušu gaŗais tiesas spriedums ar visiem tiesas vīru parakstiem.

Stokholmā L. Niedre ieradās 23. marta vakarā un tūliņ sniedza interviju Stokholmas televīzijai un presei.

Bet kur tagad atrodas Žanis Skudra? Pēc Niedres domām — Potmā.. Brīvajai pasaulei sveicienus sūtot Šarinskis un pateicas par Amnesty International rūpēm viņa labā. (Šarinski pirms gada notiesāja par spiegošanu ASV labā.)

Izgaisusi arī Rīgas un Maskavas čekas melu pasaciņa par LNF sadarbību ar ārzemju izlūkošanas iestādēm un to, ka LNF devis Niedrem kādus uzdevumus.

LNF

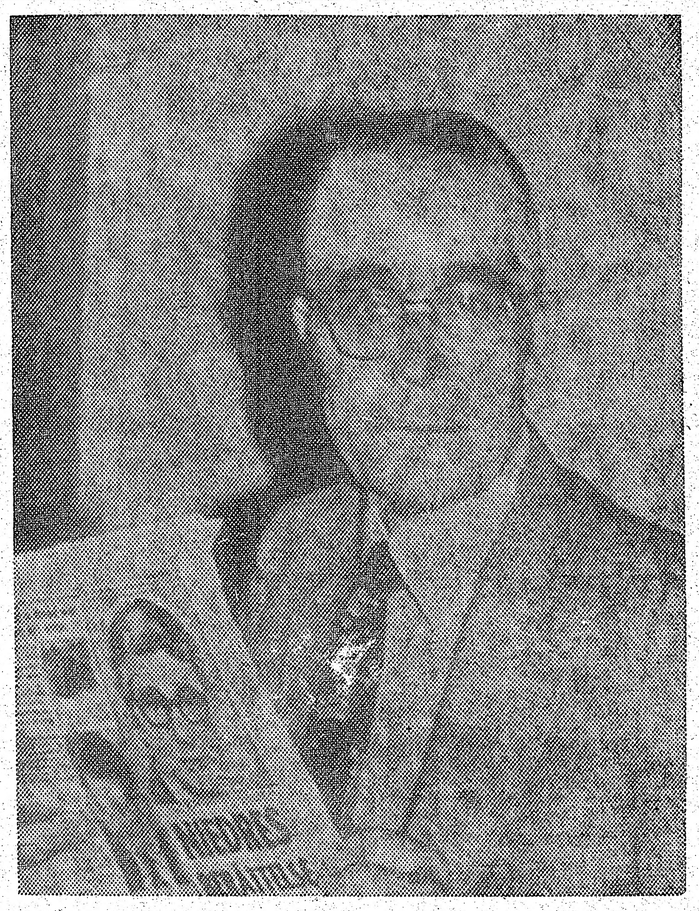

Laimonis Niedre pēc atbrīvošanas Zviedrijā. Foto: LNF

Amerikāņu iekšējais spēks

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Lieldienās mēs pulcējāmies pārpildītos dievnamos, lai apliecinātu mūsu ticību Augšāmcelšanās brīnumam, Dievam un mūsu latviešu baznīcai. Citādi tas arī nedrīkstētu būt, jo tieši mūsu baznīca ir un paliks ne vien mūsu ticības, bet arī latvietības stiprākais cietoksnis. Neaizmirsīsim, ka tikai ar Dieva palīgu un nešaubīgu ticību mēs un mūsu tauta varēs pastāvēt. Tāpat tas būs Dievs, kas izšķirīgā stundā triumfēs par sātanisko komūnismu.

Šajās Lieldienās pirmo reizi vēsturē stiprinājuma vārdi visiem latviešiem pasaulē atskanēja arī no lielākās kristīgās baznīcas vadoņa mutes. Pāvests Jānis Pauls II apsveikuma un laimes vēlējumu Augšāmcelšanās svētkos izteica arī latviešu valodā. Pāvests Lieldienu sveicienus nodeva 32 valodās. Tā nav sagadīšanās, ka Klusajā nedēļā viņš aizlūdza par visiem tiem, kas nevainīgi smok cietumos un koncentrācijas nometnēs. Vatikānā mēs neesam aizmirsti, un tas mums pienācīgi jānovērtē, raugoties gaidāmo notikumu attīstībā tuvākā nākotnē. Ir zināms, ka mūsu archibīskaps A. Lūsis kopš pāvesta Jāņa Paula II ievēlēšanas nodibinājis kontaktu ar Vatikānu.

Pāvests Jānis Pauls II savā Lieldienu vēstījumā cita starpā uzsvēra: „Mēs lūdzam par mieru, katra cilvēka cieņas ievērošanu, par tiesībām, taisnību un mīlestību ... Šis miers neīstenosies, ja ikviens no mums nedarīs visu, kas viņa spēkos, lai radītu pasauli, kuŗā visi cilvēki varētu dzīvot kā Dieva bērni."

Atzīmējams, ka Lielbritanijā Kenterberijas archibīskaps savukārt prasīja brīvību tautām, kas atrodas komūnistu varā. Viņš vārdā minēja tieši Pad. savienību.

Pasaules uzmanība aizvadītajā nedēļā bija pievērsta tieši Melnajam kontinentam. Pēc astoņu gadu asiņainas valdīšanas Ugandas noziedzīgais varmāka Idi Amins beidzot ir padzīts. Viņa vietā jau amatā stājies jaunais prezidents Lule. Idi Amina režīma gāšanā izšķirīga nozīme bija Tasmānijas prezidentam Naireri. Ugandas gadījums var izrādīties par zīmīgu pagriezienu eventuāliem tālākiem notikumiem Afrikā. Pašu Afrikas valstu apvienība pieņēmusi lēmumu, ar kuŗu visas Afrikas valstis apsolās respektēt citu valstu robežas un neieiaukties nevienas citas valsts iekšpolitiskās lietās. Te jāņem vērā, ka 39 Afrikas valstiņas dzimstot paturēja bieži vien mākslīgās koloniālā laikā radītās administrātīvās robežas. Šīs robežas bieži vien ignorēja aatsevišķo cilšu demografisko novietojumu, un šī iemesla dēļ vēl tagad robežlīniju taisnīgs problēmu atrisinājums vēl nav noticis. Var sagaidīt, ka nākotnē viena otra valstiņa varas līdzekļiem centīsies pati atrisināt tai nodarīto šķietamo robežu netaisnību.

Neiejaukšanos citu valstu iekšējās lietās ignorē Rodēzijas un arī Dienvidafrikas gadījumā. Dienvidafrika pārsteidza pasauli ar paziņojumu, ka ASV sūtniecība vainīga spiegošanas akcijā. Runa ir par sūtniecības lidmašīnu, kas fotografējusi stratēģiskus mērķus Dienvidafrikā, ieskaitot atomenerģijas būves projektus. Dienvidafrika izraidīja trīs amerikāņu sūtniecības militāros atašejus. Par lielu brīnumu sūtniecība savu vainu arī necentās noliegt.

Rodēzijā šonedēļ notiek vēlēšanas. Pēc ilgiem gadiem tajās bez baltajiem piedalās arī melnās rases pārstāvji, un vēlēšanu rezultātā vairākums parlamentā būs melnajiem. Tautas vairākums šīs vēlēšanas atbalsta, bet Maskavai paklausīgie „nacionālie brīvības cīnītāji" — komūnistu teroristi mēģina tās izjaukt. Apgalvo, ka sarkano Afrikas teroristu saskaņošanai no Maskavas atsūtīts kāds krievu ģenerālis un daudzi citi padomju lietpratēji.

Neiejaukšanās principu pie lielā zvana nekāra arī Angolas, Abesīnijas un Somalijas gadīju-

(Turpinājums 20. lp.)

17. latviešu jaunatnes nometnē
DIVREIZDIVI
no 1979. g. 20. līdz 30. augustam,
Montrealas apkārtnē, Kanadā
(pirms 3. jaunatnes dziesmu svētkiem).
Informācija un pieteikšanās pie Baibas Rubesas,
17 Lowther Ave., Toronto, Ont., tel. (416) 961-2401

CIENĪJAMIE TAUTIEŠI!
KALUPE JEWELLERY LTD.
KALUPEs juveliera veikals
ŠI GADA 2. MAIJĀ pārceļas uz modernākām un plašākām telpām,
(bijušā College ielas Eatonā).
COLLEGE PARK, 444 YONGE ST., TORONTO, ONTARIO, M5B 2H4 Tel. (416) 595-1125

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 21. APRĪLIS, 16. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4935 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7017. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1365 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Tafts Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izmāt. Neiesūtītos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs viedoklis un no katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 20 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $9.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Tā tur dzivo

ALBERTA EGLĪŠA PIEZĪMES PAR APSTĀKĻIEM LATVIJĀ

Lasot mūsu okupētās dzimtenes propagandas presi un citus izdevumus, nevar beigt brīnīties, ko tikai padomju funkcionāri mums nemēģina atklāt tā sauktās Padomju Latvijas vēsturē, taču nevienā rakstu rindā tie nepiemin vēsturiskās patiesības, piemēram — asinīs, asarās mirkušo 1919. gadu, kad kādā Gulbenes šķūnī un pils pagrabos sarkanie revolūcijas vārdā vienkārši nosita, nošāva tūkstošus. Tāpat līdz šim laikam noklusē, ka pēc robežsargu mājas nodedzināšanas Masļenkos 1940. gada 15. jūnija rītā tūlīt nākošās dienās sekoja Latvijas valsts okupācija, kuŗā Pad. savienības uzdevumā nogalināja un deportēja latviešus. Tās viss tikai tāpēc, ka viņi bija uzticīgi brīvībai un čakli kopa paši savu zemi. Tur Maskavas diktatūru un komūnistus vairāk cildina par Dievu, par kuŗa pazemošanu sevišķi enerģiski rūpējas jaunais reliģijas lietu politruks madonietis Eduards Kokars-Trops. Jāpiezīmē, ka Kremļa proletāriešu parādīzes 60. gadā sarkanarmijas okupētajā Latvijā vēl pēc vairāk nekā 30 gadiem cilvēku terorizēšana, turēšana bailēs, nabadzībā turpinās.

Okupētajā Latvijā Gulbenes apkārtnē jau sen rada rūpes asinskārās briežu utis un Kurzemes mežos atkal jenotu ievazātās indīgās ērces, kuŗu apkaŗošanai pagaidām neesot nekādu ievērojamāku pretlīdzekļu. Tauta tomēr to vēl nejūtot kā lielāko nelaimi. Daudz vairāk biedējot apcietināšanas. Tautas tiesa politiskas pārliecības dēļ apcietinātos vairumā tiesājot tikai kā kriminālnoziedzniekus. Piemēram, „slavenākais" čekists, KGB pļkvltn. Bērziņš Rīgā katru dienu apcietinātajiem atgādinot: „Kāmēr dodam jums iespēju — runājiet, rītā varbūt būsit priecīgs, ka vispār vēl runāsit..."

Krievu pārpludinātajā mūsu zemes pilsētā pēdējos gados vairojoties arī noziedzīgi jaunieši, kas ar rubļa mešanu gaisā izšķiŗot, kuŗai bandai kuŗā pusē un naktī jāiet laupīt un zagt. Kolchozos, galvenokārt govju farmās, slaucējām bieži jāraudot rūgtas asaras, kad samaitājoties slaukšanas mašīna. Noliktavā neesot rezerves daļu, un piedzēries mechaniķis klunkurējot apkārt.

Ikdienas noskaņojumu raksturo gadījumi, kuŗus apliecina Rīgā bijušie ciemiņi. Tā pag. vasarā starp operu un staciju ielas malā bijis vērojams vecāks, stipri apdilušās drānās vīrs ar vijoli. Viņš spēlējis tikai tautasdziesmu melodijas. Blakus uz kartona gabala rakstīts: „Ja jums patīk mana spēle, dodiet rubli, ja loti patīk, dodiet Rietumvācijas marku vai Amerikas dolaru." Pēcpusdienā mūzikantu pēkšņi pievācis milicis.

Jēkabpilī, K. Marksa ielā, Būvmateriālu, būvkonstrukciju ražošanas kollektīva direktors Telušovs kādu piektdienas vakaru jautā savai sekretārei: „Biedren, vai nedēļas nogalē jums kas sevišķs padomā?"— „Nē." — „Tad jau šovakar izbrauciet uz Atašienes padomju saimniecību palīdzēt cukurbietes novākt. Priekšsēde Klagiša par to jau informēta. Bet pirmdien esiet laikā birojā."

Nav jau tas vienīgais. Krievu okupanti strādnieku „paradīzes" iedzīvotāju aplaimošanai, seekodami kapitālistu paraugam, atļāvuši arī Loto spēli — 6 no 49, kuŗu organizē Sportloto pārvalde Rīgā, Meistaru ielā 21. Ja tiešām kādam laimējas lielāks loms, tam tūlīt pie izmaksas pēc oficiāliem atvilkumiem vēl jādod arī ziedojums šādam vai tādam sovjetpartijas mērķim, kaut beigās pašam no visa laimesta paliek tikai nieks, paliek sāja vilšanās no laimētajiem rubļiem. Pavisam interesanta cita informācija: okupētajā Lat-

(Turpinājums no 6. lp.)

Lasītāju vēstules

KURSU NOSAKA MAJORITĀTE

Manu šī gada 10. marta sludinājumu Latvija Amerikā Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes loceklis un šīs apvienības ilggadējais revīzijas komisijas priekšsēdis Jāzeps Grodnis skaidro tā: „Ja šodien ALA un PBLA valdē nav latgaliešu, vainojamas abas puses ... to lai viņi izšķiŗ paši un trūkumus novērš demokratiskā ceļā ..."

Ja majoritāte trimdā neraspektē mazākuma, latgaliešu, vēsturiski ģeografiskā nogrupējuma, vitālās nacionāli politiskās intereses uz kopdarbību, kā lai viņi demokratiskā ceļā strīdu atrisina balsojot? Piemēram, agrākajos gados latviešu katoļu līderis Kanadā nelaikis Jānis Niedra darbojās PBLA valdē. Pēc viņa līdera pienākumus Kanadā uzņēmās J. Grodnis, bet demokratiskā ceļā PB LA valdes locekļa vietu nedabūja, tātad J. Grodnis ir separātisma upuris.

Neesmu vainojis un nevainoju citas latviešu konfesijas ASV latviešu katoļu straujākā asimilācijā.

Pēc ALA latviešu skolu programmas ASV latviešu vasaras vidusskolās, Gaŗezerā, Kursā un Beverīnā, ticības mācība paredzēta vienu stundu dienā (Latvijas laikā ticības mācībai bija paredzēta 1 stunda nedēļā). Gaŗezerā ticības mācību parasti māca ev. lut. mācītājs, arī katoļticīgiem skolēniem; tie liek arī atzīmes ticības mācībā skolas liecībās. Tas ir visumā neparasti, rodas pārpratumi ticība jautājumos, daudzos gadījumos ir par šķērsli latviešu katoļu bērnu sūtīšanai uz vasaras vidusskolām.

Skolas darbības periodā Gaŗezerā vienu dievkalpojumu brīvdabas baznīcā notur katoļu preisteris B. Baginskis. Jāsecina, ka ASV ev. lut. mācītāju ir daudz vairāk, tie aktīvi rūpējas par ticības mācības mācīšanu latviešu skolās. Latviešu katoļiem ASV dzīvo tikai 11 priesteŗi. Vai latviešu katoļiem ticības mācību māca Kanadas latviešu skolās, nemāku teikt.

Mēs, latviešu katoļi un latgalieši trimdā, esam mātes Latvijas bērni, esam tiesīgi dziedāt: Tā zeme ir mūsu, tiesīgi arī ņemt savu daļu!

Jānis Dimants sen. ASV

SEPARĀTISMS

Izlasīju J. Dimanta rakstu un arī J. Grodiņa pretrakstu Latvija Amerikā — atbildi Dimantam. Jau virsrakstā J. Grodnis šauj ar vissmagāko lādiņu, proti: „Trimdā separātismam nav vietas".

1929. gadā 11. jūlijā Latvijas izglītības ministrija ar rīkojumu Nr. 2997 izsludināja latgaliešu ortografijas noteikumus un pavēlēja tos ieviest skolās, kur māca latgaliešu dailektu. Pirms šo noteikumu izsludināšanas izglītības ministrija bija ievākusi izziņu no Latvijas universitātes filoloģijas fakultātes. Tur attiecīgi valodnieki bija atzinuši, ka latgaliešu pareizrakstības noteikumi gan labi atbilst tautas runātajai valodai, bet Latvijas universitāte vispār esot pret latgaliešu dialekta kultivēšanu skolās un rakstniecībā. Tā bija tāda atbilde, it kā universitātei būtu tiesības vadīt valsts politiku. Šīs tiesības ir pārprastas. Šinī ziņā Latvija universitāte ir vedusi visnelabvēlīgāko politiku pret latgaliešiem, tautu skaldot un lietojot nevis zinātniskas, bet politiski demagoģiskas metodes, gan no katedras, gan populāros rakstos.

No šīm gribēti pārprastām universitātes tiesībām mums ir izaudzis tautai kaitīgs latviešu politiķis, kas cenšas nevis tautu vienot, bet ar varu asimilēt. Tā tas ir arī tagad.

1933. gada 30. aprīlī un 1. maijā Latgales augstskolas izglītības veicināšanas kongresā Rēzeknē uzsvērts: Latgaļi ir Latvijas bērni, viņi mīl savu tēviju, bet viņi nevar mīlēt Latviju, nemīlot savu dzimteni Latgali.

Vai tad mīlēt savu dzimteni Latgali, kopt savu senču valodu ir separātisms? Separātisms ir izgudrojums latgaliešu dvēseles graušanai. Tas turpinās arī tagad.

Ja latviešu politiķis būtu gudrs, viņš mīlētu latgaliešu valodu tāpat kā savu, starp mums šis ļaunais vārds — separātisms, nekad nebūtu bijis pazīstams, mūsu vienotība būtu sirsnīga un simtprocentīga. „Ko sēsi, to pļausi," saka Zalāmana gudrības vārdi. Pie mums ir viss cits kas, tikai ne vienotība. Tā ir tikai bojā eja.

O. Zvīdris Toronto

NEGĀTĪVA NOSLIECE

LA 7. aprīļa numurā redzams dalībnieku attēls pārrunās: — „Vai latviešu sabiedrība mums kaut ko dos un vai vērts palikt pie latviešiem?" Dalībnieki ir četri latviešu jaunieši un pārrunu vadītājs māc. Juris Cālītis.

Brīnos, ka iztirzājamā temata nosaukums izvēlēts ar tik negātīvu noslieci. Brīnos arī, kā laikraksts to ir spējis ievietot savās slejās — it sevišķi LA?

Vai tiešām paneļa vadītājam nebija iespējams ar jauniešiem aprunāties un jautājumu izteikt šādi: „Ko mēs, latviešu jaunatne, varam dot latviešu sabiedrībai trimdā, un kā mēs varam piedalīties cīņā par Latvijas brīvību?"

To jautā kaŗavīrs, kas redzējis kritušo kaujas biedru kaudzes cīņās par Latviju un kas vēl šodien ziedo savu fiziskos un garīgos spēkus cīņai par Latvijas brīvību un tautu.

Metimne Toronto

JURIDISKI NEPAREIZI

Apvienībām, biedrībām u.c. organizācijām statūtos paredzēta līdzekļu sagāde gan no locekļu biedru maksām, gan arī ziedojumiem, kas var būt arī no dažādām organizācijām, kā laicīgām, tā garīgām, u.t.t. No tiesību viedokļa iebildumus nevar celt, bet šīs organizcijas dažkārt rīkojas pret tiesību principiem, savu labi domāto paredzēto ziedojumu nenododot piem., ALA (tās kasierim, valdei), bet sedzot, piem., mūža biedra samaksu veselam un ne mazturīgam tautietim, kas ALA statūtos nav paredzēts; ir gan paredzēts trūcīgos u.t.t. atbrīvot no maksājumiem, bet ziedojumi jānodod tieši, bez kādiem vidusceļiem.

Mag. iur. E. Lapiņš ASV

Balvas latviešu valodniecībā

Pie akadēmiskās organizācijas Ramave nodibinātais Latvijas universitātes latviešu valodas fonētikas profesors nelaikes Annas Ābeles piemiņas fonds ASV, Bostonā un Nujorkā piespriedis godalgas pirmajās sacensībās par zinātniskiem darbiem latviešu valodas jautājumos. Fonds nodibināts ar prof. A. Ābeles brāļa, pazīstamā Rīgas ginekologa doc. Pēteŗa Ābeles, naudas ziedojumu. Balvu piešķir no kapitāla procentiem. Darbus bija iesūtījušas trīs autoru vienības (Vienam darbam divi autori); divi no šiem darbiem atzīti par godalgošanai piemērotiem, un godalga starp tiem dalīta. Godalgas summa bija izsludināta $240 apmērā. Kāds entuziasts, pats vēlēdamies palikt anonims, pirmās sacensības papildināšanai izedoja $250. Ar šādu financiālu atbalstu fondam izdevās godalgas summu noapaļot līdz 500.-, tā kā par katru godalgoto darbu autori saņem 250.- ASV dolaru

Godalgoti šādi darbi:

1. Velta Rūķe—Draviņa. The Standardization Process in Latvian, 16th Century to the Present. Stockholm, Sweden, Almquist and Wiksell, 1977. 130 lp., illustr. (Acta Universitatis Stockholmiensis. Stockholm Slavic Studies, 11)

2. Vaira Vīķis—Freibergs and Imants Freibergs. The Sun—Songs of Latvian Folklore: a Computer—acessible Corpus. (And) Formulaic Analysis. Montreal, Canada (1977) 24 un 35, (1) lp. diagr. Manuskripts.

Arī profesoru Freibergu darbs daļēji iespiests gan ne atsevišķā grāmatā kā prof. V. Draviņas, bet gan Journal of Baltic Studies, vol. 9, no. 1, 1978, ko izdod Association for Advancement of Baltic Studies.

Pirmā minētā darba autore ir pazīstamā profesore Dr. Velta Draviņa, kam izdevās panākt, ka nodibināja Stokholmas universitātē patstāvīgu baltoloģijas katedru. Tā patlaban ir vienīgā brīvajā pasaulē. Prof. V. Draviņas vārds bieži pieminēts internacionāli pazīstamos zinātniskos žurnā. los. Tāpat viņa ir iecienīta speciāliste valodnieku konferencēs dažādās pasaules malās. Viens viņas audzēknis, Dr. Austris Grasis Bonnā, Vācijā, jau darbojas akadēmiskā laukā par lektoru baltu valodās.

Godalgotajā grāmatā ir latviešu literārās valodas vēsture, sākot ar visai plašu apskatu par norisēm mūsu valodā pirms 16. g. s., kad veidojās dialekti. Par laiku kopš 16. g. s. temati sadalīti pa sīkākām apakšnodaļām piem., par burtu tipiem, ortografiju, lielo un mazo burtu lietāšanu, pieturas zīmēm, utt. Tas viss skatīts vēsturiskās attīstības gaitā. Tāpat tīri valodnieciskie jautājumi, piem., par vārdu krājuma paplašināšanos, par pārveidībām vārdu formās un valodas izteiksmē, par vispārējo gramatisko attīstību līdz pat mūsu laikam. Grāmata būtu lasāma, kā šķiet, ar interesi arī nespeciālistiem; to bagātina vairāki seno rakstu pārfotografējumi.

Mums ir daudz monografiju par atsevišķiem posmiem un parādībām, bet līdz šim nebija pārskata par latviešu valodas attīstības gaitu, tāpēc ļoti nozīmīgs ir mūsu valodas vēstures vadlīnijas, kaut arī tikai rakstītā vārda aspekā.

Godalgu piešķiršanas komisija tomēr nevar neatzīmēt vēlmes, lai grāmata būtu pilnvērtīgāka. Paraugam atzīmēšu dažas. Autore nekur nemin dažādas teorijas; sevišķi tas iezīmīgi-sākuma nod. par pirmsvēstures posmu. Būtu bijis vēlams parādības definēt, nevis pārstāvēt ar vienu otru piemēru vien. Tā, piem., ir piemēri par galotņu redukciju, bet šis process kā tāds nav pat pieminēts. Ir doti piemēri sengrieķu un romiešu valodā vārdu rakstībā, bet nav definēts princips, ka latviešu valodā par pamatu ņemams vārda celms, kas oriģinālvalodās parādās ģenitīvā, piem., Venera, Artemida, Cicerons, nevis Venus, Artemis, Cicero. Nav pienācīgi atzīmīēta sākotnējā vācu val. ietekme, nedz arī pašreizējā krievu val. slodze okupētajā Latvijā. Bibliografijā sakopots daudz titulu no rakstiem, kas publicēti dažādos izdevumos dzimtenē; tas ir izcili teicami, jo līdzās zinātniskai nozīmei rāda mūsu valodnieku centienus uzturēt savu etnisko identitāti, taču no trimdā iespiestiem rakstiem, kaut ar tie nozīmīgi valodas vēstures izgaismošana, minēti ļoti nedaudzi.

Otrs godalgotais darbs ir par vienas latviešu tautasdziesmu grupas (autori tās nosauc par saules dziesmām) iepildīšanu elektroniskā datu aparātā. No tā automatiski var dabūt dažādus datus, piem., cik bieži kāds vārds lietāts, tā formas, kuŗās dziesmās, kādās nozīmju niansēs, utt. Ar to ir risināts grūtais tautasdziesmu indeksēšanas jautājums, jo mūsu tautasdziesmas ļoti bagātas ar faktisku materiālu un senām un īpatnējām valodas formām. Indekss par visu to lielā mērā pārsniegtu pašu tautas dziesmu apmērus. Par latviešu valodu elektroniskajos aparātos nav nekādu iepriekšēju darbu, un šis apstāklis piešķir Freibergu darbam īpašu patstāvīga pētījuma raksturu. Uzdevumu veicis laulātais pāris sadarbībā.

Prof. Vaira Freiberga, lai gan māca psicholoģiju, pārzina valodniecības problēmas, kamēr matēmatikas prof. Imants Freibergs, bez šaubām, izdibinājis techniskās iespējas, kaut viņu sadarbības robežas nav nosakāmas. — Abi autori izsakās, ka ar godalgu saņemtā atzinība dodot spēku pasākumu turpināt. Darbalauks šai nozarē veŗas jo plašs; tajā ietelp arī mašīnālās tulkošanas paredze.

Freibergu darbs, diemžēl, nav bez savām vājajām pusēm. Nav sniegtas ziņas, tieši kādas

(Turpinājums 18. lp.)

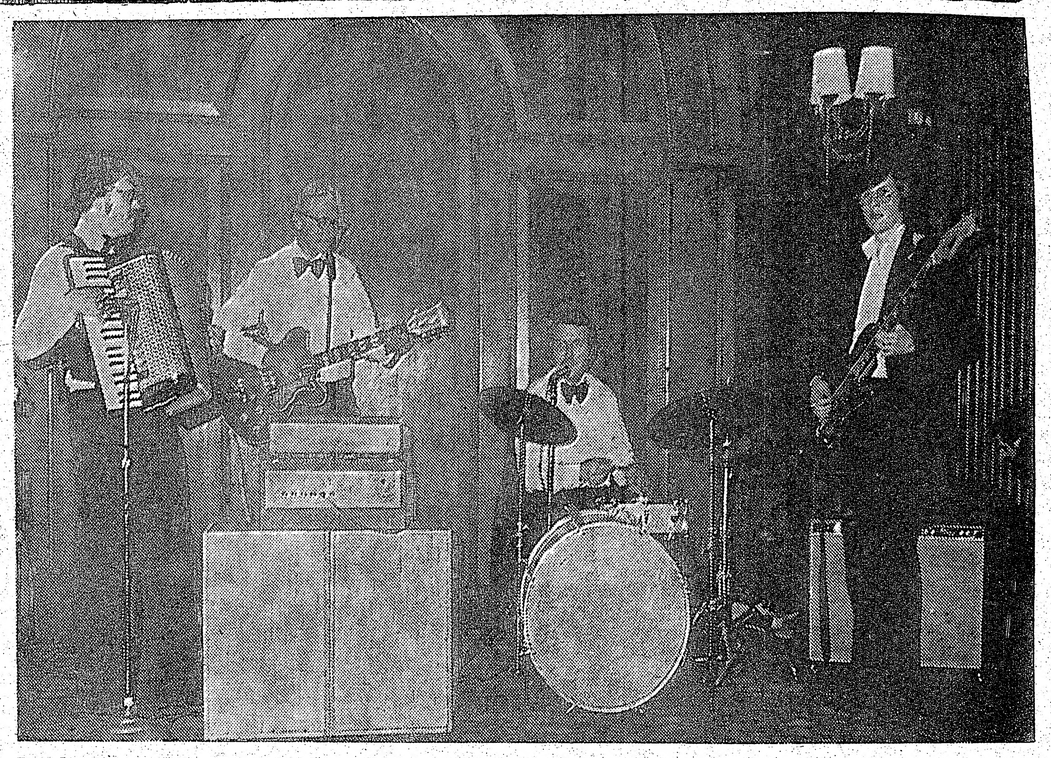

Londonā nesen nodibinājās jauna latviešu mūzikas kapella „Perve" Dr. Viktora Griguļa vadībā (attēlā pirmais no kreisās). „Perve" savu nosaukumu veidojusi no savu dalībnieku vārdiem: Pēteris, Eizāns, Roberts, Viktors un „es". Jaunā kapella spēlēja deju mūziku arī DVF Anglijā delegātu sapulces sarīkojumā Londonā. Foto: H. Blezūrs

BIBLIOGRAFIJA

Jāzeps Grosvalds — Persijas ainas, apgāds Daugava. Veronikas Strēlertes tulkojums no franču valodas, Normunda Hartmaņa grafiskais iekārtojums, 136 lp.

Daugavas Vanagu Mēnešraksts, 1. (183.) nr., DV centrālās valdes izdevums, atb. redaktors R. Čaks; Eduarda Dzeņa vāka zīmējums, 80 lp.

ALA Žurnāls, Amerikas latviešu apvienības izdevums, redaktrse Alīda Cīrule, Ilmāra Rumpētera nodaļu virsraksti, 68 lp.

Treji Vārti, 68. nr., apgāds Gauja, galvenais redaktors Viktors Irbe, 72 lp.

Dzelzceļnieks Trimdā, 26. nr., Latvijas dzelzceļnieku centra izdevums, redaktors Dr. Ing. E. V. Dravnieks, 26 lp. Šim numuram pievienots pielikums — brošūra Latvijas dzelzceļi 1919-1940, agr. Latvijas dzelzceļu ekspluatācijas direktora J. Stakles sakārtojumā, 123 lp. ar daudz attēliem.

Technikas Apskats, 85. nr., Latviešu inženieŗu apvienības izdevums, vāku un tituļlapu zīmējis A. Langmanis, galv. redaktors inž. A. Spurmanis, 28 lp.

Pa dejas ceļu, 85. nr., Austrālijas latviešu deju kopas izdevums, redaktors J. Runģis, vāku zīmējis Andris Kariks, 36 lp.

Jaunā Gaita, 122. nr., apgāds Ceļinieks, redaktors L. Zandbergs, Ilmāra Rumpētera vāka zīmējums, 68 lp.

Mazputniņš, 243. un 244. nr., Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, redaktori Līga un Laimonis Streipi, 38 lp.

Toronto latviešu biedrības apkārtraksts, 45. nr., 11 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 3. nr., Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. draudzes izdevums, Elzas Krimuldēnas-Reinvaldes vāka zīmējums, redaktors A. Reinvalds, 50 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 18 lp.

Ceļa Biedrs, 3. (233.) nr., Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks, 47 lp.

Montrealas latviešu biedrības Ziņotājs, 4. (361.) nr., Montrealas latviešu biedrības izdevums, redaktors M. Štauvers, 28 lp.

Kristīgā Balss, 2. nr., Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, redaktors Uldis Ukstiņš, 14 lp.

Informators, 2. (307.) un 3. (308.) nr., Vinipegas latviešu biedrības izdevums, redaktrise M. Rutule, 14 lp.

Zem Dienvidus Krusta, Brazilijas latviešu laikraksts informācijai un kultūrai, redaktors J. Lepste, 10 lp.

Brīvība, 1/2. nr., Latvijas soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts, redaktori B. Kalniņš un J. Ritums, 16 lp.

Vēstnesis, 3. (64.) nr., Olģerta Liepiņa izdevums, redaktori O. Liepiņš, O. Akmentiņš un Ed. Keišs, 8 lp.

Svešos Krastos, Brīvo latvju biedrības informācijas biļetens Filadelfijā, 29. nr., redaktors N. Lazdiņš, 20 lp.

DV apvienības Klīvlandē Ziņotājs, 14 lp.

Hamiltonas Ziņas, 11. nr., Hamiltonas latviešu organizāciju izdevums, 4 lp.

Čikagas Ziņas, 33. nr., Čikagas latviešu organizāciju apvienības izdevums, atb. redaktors I. Bergmanis, 15 lp.

Detroitas latviešu informācijas biļetens, Sv. Pāvila ev. lut. draudzes un Latviešu apvienības Detroitā izdevums, redaktors F. Lūkins, 10 lp.

Lithuanian Days, 1. (290.) nr., „California Lithuanian" izdevums, redaktors A. Miluka, 22 lp.

Eduarda Spravņika

SVEČTURU IZSTĀDE

Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās no 5.—13. maijam

Atklāšana 5. maijā pl. 14.

Izstāde atvērta sestdienās un svētdienās no pl. 14 — 21, darbdienās no pl. 16 — 21.

DV TEĀTRIS KANADĀ

Mārtiņa ZĪVERTA kriminālnovele

NAUDA

Režisors G. Vērenieks

Sestdien, 5. maijā, pl. 19:30 Bickford Park vidusskolā
777 Bloor St. W.

Ieeja 1. vietā $6, 2. vietā $5, pensionāriem un skolniekiem $1 atlaide. Biļetes iepriekš pārdod DV grāmatnīcā.

Skani, latvju dziesma

MUDE GAŖEZERA 6. DZIESMU DIENĀM

Dziesmu dienu organizēšanas darbi sekmīgi turpinās. Šogad 6. dziesmu dienām Gaŗezerā, kas risināsies 17., 18. un 19. augustā, jau 12. augustā ar vairākiem sarīkojumiem pievienosies Mūzikas nedēļa. Pēdējā rīcības komitejas sēdē plašākais ziņojums bija mūzikas nozares vadītājam R. Zuikam. Pēc viņa ieceres mūzikas nedēļa, pēc vidusskolas nobeiguma līdz Dziesmu dienām, varētu izveidoties par īpašu regulāru pasākumu blakus tiem sarīkojumiem, kas līdz šim jau risinājušies Gaŗezerā. Mūzikas nedēļu ievadītu 12. augustā ar komponistu Helmara Pavasara un Tālivalža Ķeniņa darbu koncertu. Otrs koncerts notiktu 17. augustā, kas būtu veltīts komponistu Alfrēda un Jāņa Kalniņa darbiem, sakarā ar Alfrēda Kalniņa simtgadi; Jānim Kalniņam Fredriktonā, Kanadā, apritēs 75. gadskārta šajā rudenī. Jubilejas zīmē notiks arī pirmais koncerts: H. Pavasaram nesen piepildījās 75 gadi, bet T. Ķeniņam 60 mūža gadi aprīlī.

Mūzikas nedēļā Andrejs Jansons sagatavos Sarkangalvītes izrādi, ieskaitot tos audzēkņus, kas pēc mācību beigām paliks Gaŗezerā un varēs piedalīties Mūzikas nedēļā. Pirmā izrāde paredzēta 16., otra — 18. un trešā — 19. augustā. Sarkangalvītes administrātīvā vadītāja ir Ruta Dimante ar palīdzēm Birutu Auziņu un Ausmu Lindi. Režisora pienākumus vaiks Arnolds Štams, bet par dekorātoru lūgs Hariju Celmu.

Mūzikas nedēļa beigsies ar Dziesmu dienu galveno sarīkojumu — kopkoncertu Dziesmu lejā, kuŗa vadīšanā R. Zuika ieteica aicināt iespējami vairāk jaunos diriģentus. „Mēs nedrīkstam aizmirst," viņš uzsvēra, „ka Gaŗezers ir viena no tām vietām, kur lielāka kopkoŗa priekšā stājas jaunie diriģenti un rod pieredzi turpmākam darbiem. Kur gan citur lai jaunie diriģenti mācītos?" Šai sakarā R. Zuika proponēja Daci Galēnu, Aiju Vinteri—Brugmani, Vizmu Maksiņu, Irēni Upenieci, Jāni Beloglazovu un Imantu Mežraupu. Arī tiem koŗu diriģentiem, kuŗu koŗi piedalīsies kopkoncertā un izteikuši vēlēšanos diriģēt, varēs iedalīt pa dziesmai, jo šoreiz paredzams vislielākais diriģentu skaits, kāds jebkad pieredzēts trimdas novadu dziesmu dienās.

Mūzikas nozare strādā arī pie diriģentu kursu noorganizēšanas 16. un 17. augustā. Latviešu koŗu apvienība un Dziesmu svētku biedrība Kanadā lūgtas nākt palīgā ar materiālo atbalstu. Šajos kursos jau apsolījuši referēt un ierasties komponisti Jānis Kalniņš, Jānis Norvilis, Imants Sakss, diriģenti un komponisti Andrejs Jansons, Knuts Lesiņš, Skaidrīte Hildebrante un vēl citi, no kuriem atbildes gaidāmas. Šai saietā ne mazāk vēlami visi diriģenti, koŗu priekšnieki, koristi un visi, kam rūp mūsu koŗu darbs un mūsu kultūras pasākumu uzturēšana.

Dziesmu dienu mākslinieciskais vadītājs Arnolds Sildegs informēja, ka tēlotājas mākslas izstādi organizē no vidienes apgabala māksliniekiem. Izstādi Valdemāra zālē atklās 17 augustā. Etnografisko izstādi kārtos un pārzinās Gaŗezera mūzeja pārzinis Osvalds Grīns. Vadoņa redaktors Jānis Avotiņš jau saņēmis no rakstnieka Jāņa Klīdzeja idejisko ievadrakstu. Sludinājumu pārzinis Ernests Brože uzsācis sludinājumu vākšanu. Ieejas biļešu pārzinis Jānis Ķinēns iecerējis biļešu pārdošam iepriekš. Zināma atlaide tiem, kas iegādāsies biļetes uz visiem sarīkojumiem.

Sarīkojumu nozares vadītāja Guna Asone, kopīgi ar Hedvigu Poli, Rutu Eichenfeldi un Sandru Kļaviņu, pārzinās visu sarīkojumu un izstāžu gaitu. Ārējās informācijas vadītājs Pēteris Austriņš rūpēsies, lai par Dziesmu dienām būtu informētas apkārtējās latviešu kolonijas. A. Rēdlichs — koŗu administrātors. Iekšējā informācijā A. Elkšņa vadībā darbosies A. Elgūts un V. Bolšteins. A. Artmanis ar palīgu A. Bārzdeli gādās par kārtību. Rīcības komiteja izvēlēja R. Zuikas mudi: Skani, latvju dziesma! Nolēma lūgt prāv. J. Turku vadīt Dziesmu dienu beigu dievkalpojumu 19. augusta rītā, kuŗu ar garīgām dziesmām kuplinās Indianapoles Latviešu biedrības koris diriģenta V. Melķa vadībā.

Sēdē no 36 rīcības komitejas locekļiem piedalījās 26, un to vadīja rīcības komitejas priekšsēdis Vilis Miķelsons, protokolēja sekretāre Austra Austriņa. Nākamā sēde 27. aprilī.

V. Boķis

Gaŗezera 6. Dziesmu dienu rīcības komiteja. No kreisās sēž: Ausma Linde, Biruta Auziņa, vicepriekšsēde Ruta Dimante, Gaŗezera prezidents A. Tīdemanis, Gaŗezera padomes priekšsēdis Jānis Meija, komitejas priekšsēdis Vilis Miķelsons un mūzikas nozares vadītājs Roberts Zuika. Otrā rindā no kreisās: Richards Rollis, sludinājumu pārzinis Ernests Brože, Vadoņa redaktors Jānis Avotiņš, sarīkojumu nozares vadītāja Guna Asone, Hedviga Pole, sekretāre Austra Austriņa, Arvīds Bārzdelis un kārtības dienesta vad. Adolfs Artmanis. Aizmugurē no kreisās: iekšējās informācijas vad. Auseklis Elksnis, biļešu pārzinis Jānis Ķinēns, ārējās informācijas vad. Pēteris Austriņš, mākslinieciskais vad. Arnolds Sildegs, koŗa administrātors A. Redlichs un Valdis Ārums.

Foto: V. Namatēva

Visbijā iznāks dziesmu dienu avīze

Pasaules brīvo latviešu Dziesmu dienu Visbijā programmu, norisi, dalībnieku sarakstus u. c. dokumentēs tradicionālajā Svētku vadonī. Iznāks arī Dziesmu dienu avīze. Vadonī sludinājumus neievietos, bet tādi būs Dziesmu dienu avīzē. Svētku laikā risināsies arī sanāksmes, kongresi un citi sarīkojumi, par kuŗiem svētku apmeklētājus informēs Dziesmu dienu avīze, kas iznāks dažas dienas pirms svētkiem un sniegs jaunāko informāciju. Svētku viesi to varēs iegādāties jau pie reģistrācijas galdiem, iebraucot Visbijā. Avīzē būs informācija par svētku vietām, pilsētas plāns ar sarīkojumu vietām un ceļiem uz tām un daudz citu nepieciešamu ziņu par veikaliem, satiksmi, ekskursijām un medicīniskās aprūpes organizāciju. Dažādo sarīkojumu un sanāksmju laiki un vietas būs atrodami sarīkojumu kalendārā. 2 rindu garus ziņojumus avīzē ievietos bez maksas, bet par garākiem ziņojumiem izmantojamas sludinājumu iespējas, nododot sludinājumus līdz 15. maijam. Sludinājumu cena zviedru kronās no 125 līdz 750 kronām. Rīcības komitejas adrese: Box 7157, S-103 88 Stockholm, Sweden. Turpat rakstāmi eventuālie priekšlikumi un ierosinājumi Dziesmu dienu avīzei.

Priekšlasījumi 19 vietās

MĀCĪTĀJS UN ŽURNĀLISTS VIESOJAS KANADĀ UN ASV

Londonas latviešu ev. lut. draudzes mācītājs Jānis Sapietis no 19. aprīļa līdz 14. maijam pavadīs t. s. „darba atvaļinājumu" Kanadā un ASV, piedaloties dievkalpojumos un publiskos priekšlasījumos pavisam 19 gadījumos:

20. un 21. aprīlī mācītāju konferencē Kalamazū, 22. aprīlī dievkalpojumā Ciānas draudzē Čikagā ar sekojošu draudzes pēcpusdienu; 26. apr. Toronto latviešu studentu kluba paneļa sarīkojumā, dienu vēlāk Toronto latviešu ģimnazijā, 28. apr. — svētbrīdis LNAK padomes sesiju atklājot, 29. apr. — dievkalpojums un draudžu pēcpusdienas ar viņa referātiem Toronto Sv. Jāņa un Sv. Andreja baznīcā, 4. maijā Ņujorkas draudzes ģimnazijā, 5. maijā — priekšlasījums DV namā, 6. maijā divi dievkalp. (Jonkeros un Bronksā) ar sekojošiem referātiem un 13. maijā Hamiltonas Kristus draudzes dievkalpojumā ar lekciju pēc tam.

Londonas latv. ev. lut. draudze ir lielākā Anglijas galvaspilsētā, un tai pieder arī vasaras īpašums — veca lordu muiža Rofonta. Māc. J. Sapietis strādā arī BBC raidītājā, vadot reliģiskos raidījumus uz Pad. savienību. Darbā nepieciešama krievu valoda, ko J. Sapietis pārzina pilnīgi. Kad pēc attiecīga Maskavas baznīcas pārstāvja viesošanās Anglijā BBC vajadzēja atbildēt ar pretvizīti, tad šis pienākums bija jāuzņemas J. Sapietim. Iespējams, ka par novērojumiem šinī braucienā viesis pastāstīs savās lekcijās. Jāpiemin, ka J. Sapietis bija pirmais rietumu žurnālists, ko Solžeņicins pieņēma, tikko viņš bija deportēts uz Šveici, jo Sapieša vārdu rakstnieks pazina no BBC raidījumiem.

V. U.

Apmešanās Gotlandē

DZIESMU DIENU RĪCĪBAS KOMITEJAS INFORMĀCIJA

Dziesmu dienām Gotlandē jau pieteikušies ap 3300 svētku dalībnieku un klausītāju. Ir arī tādi, sevišķi Zviedrijā, kas apmešanās vietu sameklējuši paši bez rīcības komitejas, kādēļ kopējais svētku dalībnieku skaits lēšams jau pāri par 3500. Reģistrētais koristu skaits pašlaik ap 650, bet tautas deju uzvedumam pieteikti ap 250 dalībnieku.

Rīcības komitejai un tās pārstāvjiem dažādās zemēs iesūtītie telpu pieteikumi nodoti Gotlandes tūristu birojam, kas lielākai daļai pieprasītāju jau izsūtījis apstiprinājumus. Visiem tie vēl nav piesūtīti, jo tūristu birojam joprojām ienāk daudz apmešanās vietu pieprasījumu arī pēc lieliem dzīvokļiem ar vairāk nekā 4 gultām. Pieprasījumu skaits uz šiem dzīvokļiem līdz šim bijis lielāks nekā tūristu birojs parasti varējis sagādāt. Šis darbs turpinās, bet iespējams, ka visiem gribētājiem lielo dzīvokļu nepietiks. Tāpēc tūristu birojs pieprasītājiem izsūtījis vēstules ar priekšlikumu sešu gultu dzīvokļa vietā ņemt, piemēram, divus 4 istabu dzīvokļus, vai vienu 4 istabu dzīvokli un vienu mēbelētu istabu ar 2 gultām. un taml. Mēbelētu istabu joprojām pietiekamā vairumā. Kā cenas, tā arī tuvuma ziņā notikumu vietām tas ir viens no vislabākajiem variantiem. Ikviens, kas kārto ceļojumu, var būt drošs, ka apmešanās vieta Visbijā būs.

Biļešu pasūtināšanas lapas izsūta apmešanās vietu pieprasītājiem. Tās pieprasāmas rīcības komitejai vai tās pārstāvjiem visās zemēs. Svētku laukumā ar brīvdabas estrādi būs ap 4000 sēdvietu; būs arī stāvvietas, tāpēc vietu nepietrūks arī vēlāk piesakoties vai iegādājoties biļetes uz vietas. Pasūtinot biļetes iepriekš, iespējams par to pašu maksu iegūt estrādei tuvākās vietas. Sarīkojumiem telpās, kur tikai 400 resp. 570 vietas, biļetes var arī pietrūkt, lai gan daudzi sarīkojumi tur notiks divas reizes. Koristu kopmēģinājumi tā plānoti, ka arī koristiem būs iespējams apmeklēt visus sarīkojumus, izvēloties biļetes attiecīgajās dienās, kad nav mēģinājumu.

Rīcības komitejas adrese: Box 7157, S-103 88, Stockholm. Zemju pārstāvji: Anglijā: Marie-Anne Zariņa, 106 Hanover Rd., London, NW10 3DP; ASV: American Latvian Association, Latvian Gotland Fund, P. O. Box 429, Rockville, MD, 20850; Austrālijā: Laila Ļauļa, 129 Dalton Str., Eltham, Victoria, 3095; Kanadā: Žanis Šmits, 133 Colin Ave., Toronto, Ontario, M5P 2C4; Vācijā: Jēkabs Ķiploks, Severinstr. 140, 5 Köln 1.

● Padomju laikraksts Pravda raksta, ka tikai 2 proc. padomju jauniešu no 21 — 30 gadiem, ticot Dievam, pārējie 98 proc. esot ateisti un neatrodoties reliģijas vai baznīcas iespaidā.

Kā uzturēties mūža novakarē

(1. turpinājums)

OTRĀ DIĒTA

Tā domāta sirds un asinsrites darbības traucējumiem. Šie traucējumi ir visbiežāk vecumā, pēc kādas statistikas vismaz 30 — 35 proc. no visiem vecajiem griežas pie ārsta ar šīm sūdzībām. Ko tad viņi lai lieto? Sekosim Skulmes grāmatai. Galvenie šīs diētas noteikumi ir: ļoti liela uzturvielu dažādība, mērenība ēšanā, pareizi ēšanas laiki, četras līdz sešas ēdienreizes dienā ar vieglām un agrām vakariņām, normāls olbaltumu un ogļhidrātu saturs. Ja radušās arteriskleroti skas izmaiņas asinsvados, tauki jālieto pazeminātā daudzumā. Vispār samazināts sāls, palielināts vitamīnu un normāls šķidrumu daudzums, ja vien nav tūska. Aptaukošanās gadījumā lēna, uzmanīga attaukošanās, ar vienu līdz divi kilogrami mēnesī, vienmērīgi samazināt kaloriju daudzumu uz miltu ēdienu, cepumu, makaronu, saldumu un gaļas tauku rēķina. Ieteicamas arī atslodzes dienas.

Olbaltumus nedrīkst samazināt, pavairojot ogļhidrātu daudzumu (putras, miltu ēdieni, saldie), kā bieži sirds slimnieki dara. Olbaltumi ir vajadzīgi sirds tonizēšanai, labākie olbaltumi ir vājpiena produktos, sevišķi biezpienā; tas satur vielas, kas kavē arterosklerozes attīstību (tādas ir arī sojas pupās, zirņos, putraimos, rīsos, lielās zivīs, kāpostos, lapu dārzeņos).

Tomēr var lietot olas, gaļu un zivis, labāk vārītas, pēc tam var apcept. Šad tad atļauta arī cepta gaļa un zivis (uz restēm, bez taukvielu piedevas).

Trekns uzturs ir kaitīgs, tādēļ taukus var lietot tikai normalā daudzumā, bet arterosklerozes gadījumā maksimālais daudzums nedrīkst pārsniegt 70 g dienā. Katrā ziņā uzturā jābūt augu eļļām, vislabāk vienādā attiecībā ar piena taukiem. Tā kā arterosklerozes pamatā ir kolesterola vielu maiņas traucējumi, tad nedrīkst ēst treknu gaļu, treknus putnus un treknas zivis, dzīvnieku iekšējos organus, šokolādi un lietot kakao. Arī olas dzeltenumā ir kolesterols, tomēr viens līdz divi olu dzeltenumi dienā ir atļauti, jo olas dzeltenumā ir četras reizes vairāk lecitīna nekā kolesterola un tas iedarbojas pretī kolesterolam, līdzīgi neaizstājamām taukskābēm kavējot arterosklerozes attīstību.

Ogļhidrāti var būt dažādi: visāda maize, bet ne gluži svaiga, labāk bez sāls; miltu un citu graudaugu ēdieni, makaroni ar viegli izmantojamu cukuru sevišķi medus veidā, arī saldie augļi, ogas, dārzeņi, kas reizē ar karotīnu ir B-grupas, C un P vitamīnu avots, kuri šeit ļoti svarīgi, īpaši B 1, C un P vitamīns. Pēdējie divi vitamīni pazemina asinsspiedienu un kavē arterosklerozes attīstību, bet D vitamīns to veicina, (tāpēc nav ieteicama zivju eļļa, sauļošanās); B 1 vitamīns uzlabo sirds muskuļu darbību.

Asinsspiedienu pazemina arī daži mikroelementi, piemēram, kobolts, (dārzeņi, ogas, pistācijas), un dažas minerālsāls, piem., magnīzijs, kālijs. Kālijs ir visos augļos, ogās, dārzeņos un kartupeļos; daudz magnēzija ir rupju miltu maizē, griķu, miežu un citos putraimos, riekstos, pākšaugos, augļos (sevišķi žāvētos), arī citronos, dzērvenēs, no dārzeņiem vairāk burkānos, selerijās, melnajos rutkos, ziedu kāpostos, rožu kāpostos, salātos. Tā kā dārzeņi un augļi ar savu šķiedrvielu sekmē lieka kolesterola izvadīšanu no organisma, tad uzturā jālieto daudz dārzeņu un augļu kā svaigu, tā sulu veidā, un ēdienos.

Stingri jāierobežo sāls daudzums, bet šķidrumus var uzņemt normāli (1,5 — 2 l dienā brīvā veidā), ja nav tūsku, dekompensācijas. Tūsku gadījumā šķidruma daudzumu nosaka ārsts. Parasti neatļauj uzņemt vairāk kā vienu litru dienā. Vienlaikus uzturā vairāk jālieto ar kalciju (biezpiens) un kāliju bagāti prodokti.

Jāizsargājas no visa, kas satrauc nervu sistēmu, paaugstina kolesterīna līmeni asinīs un nelabvēlīgi ietekmē sirdi. Tādēļ pupiņu kafija un īstā tēja, ekstraktvielas un asas garšvielas nav vēlamas, alkohols arī kaitīgs. Ļoti labas ir piena, kartupeļu, svaigu un žāvētu augļu, sevišķi ābolu, augļu un rīsa, augu un augu sulu un citas atslodzes dienas.

TREŠĀ DIĒTA

Beidzot pieminēsim arī trešo diētu, kas vērsta pret kūtru zarnu darbību. Tas ir parastais uzturs, bagātināts ar tādiem ēdieniem un dzērieniem, kas zarnas mechaniski, termiski, ķīmiski kairina vai atvieglo satura virzīšanos uz priekšu. Mechaniski uz zarnām iedarbojas ar šķiedrvielām bagāti dārzeņi (kāposti, bietes, kāļi, rutki, radīsi, gurķi), sēnes, rieksti, rupju miltu maize pietiekamā daudzumā, rupji putraimi, pākšķaugi, nemizoti augļi, sevišķi āboļi.

Augļos, ogās un dārzeņos bez tam ir pektīns, kas zarnās uzbriest, saistot daudz ūdens, un, tāpat kā augļu un ogu organiskās skābes, ierosina zarnu kustību.

Visspēcīgāk augļi, ogas un dārzeņi darbojas nevārīti — zaļbarības veidā, tāpat darbojas arī to sulas, sevišķi rītos, kad kunģis vēl tukšs, pēc vakariņām un starp ēdienu reizēm.

Spēcīgas zarnu kustības izraisa rītos, pirms ēšanas, izdzerta glāze vēsa ūdens vai cits vēss šķidrums. Var pielikt vienu līdz divi ēdamkarotes cukura, medus, ievārījuma, kas sekmē zarnās rūgšanas procesu. Līdzīgi darbojas svaigs, tiko sarūdzis piens un kefīrs, svaigas paniņas, piena sūkalas, izmērcētas žāvētas plūmes, vīģes un citi žāvēti augļi, sevišķi pirms gulētiešanas. Žāvēto augļu virspusē ir daudz cukura un rūgšanas dīgļu, raudzētos piena produktos darbojas pienskābe un pienskābās baktērijas, kuru darbība pastiprinās, ja tiem pievieno nedaudz cukura.

Zarnu kustības veicina auksti ēdieni un dzērieni, īpaši, ja tie gāzēti. Sāļi ēdieni aiztur zarnās ūdeni un neļauj fekālijām sacietēt; kā smērviela darbojas trekni ēdieni (sviests, krējums, eļļas), arī biezpiens ar kādu eļļu brokastīs vai pirms gulēšanas. Uzturam jābūt apjomīgam, ar pietiekami lielu šķidruma daudzumu un tas jāuzņem noteiktā laikā; jāpieradina arī zarnas arvien tanī pašā laikā iztukšoties.

Tā mēs varētu turpināt vēl vairākas Skulmes resp. Padomijā ieteiktās diētas. Jautājums tikai, kur Padomijas pilsonis var saņemt šīs 15 diētas. Ja nu slimnīcas vai citās ārstniecības iestādēs tāda vēl atrastos, bet ko darīt pēc izrakstīšanas no tām? Turpināt tās mājas apstākļos vai arī griezties diētiskās ēdnīcās; tā to ieteic L. Sīle? Bet pēc Padomju jaunatnes ziņām 1978. g. Rīgā bija tikai trīs diētiskas ēdnīcas, bet neviena no tām neatbilstot sanitārtechniskām normām. Skaidrs, ēdnīcu skaits ir mazs. Tādi ir apstākļi Rīgā. Bet kad šogad notika vissavienības konference, tad Rīgas kombināts tika augsti novērtēts. Tālāki komentāri par Padomiju būtu lieki. Arī par veco ļaužu diētu nav nekādu norādījumu. Ir tikai teikts, ka viņiem vajagot mazāk uztura. Kas nevar strādāt, ļam nebūs arī ēst!

Interese par gerontoloģiju un veco ļaužu uzturu ir augusi gadu no gada. Zinātniskā literātūra visai plaša. Tā šveicietis Gsells pētījis uztura daudzumu trim sieviešu grupām vecumā no 65 — 90 gadiem, kuras visas pasas sevi aprūpējušas. Pirmās grupas sievietes dzīvojušas pilsētā un fizisku darbu nav strādājušas; 2. grupa dzīvojusi laukos, bet arī nav strādājusi smagos darbus; trešās grupas sievietes strādājušas smagu lauku darbu. Neviēnai no viņām nav bijis ekonomisku grūtību iegādāties pārtiku pēc savas izvēles. Patērēto kaloriju daudzus bijis vislielākais fiziskā darba darītājām, kā to jau varēja sagaidīt.

(Turpinājums sekos)

Kanadas baltiešu veterānu līgas 2. delegātu sapulces dalībnieki Toronto. 1. r. no kreisās: A. Jurs, māc. P. Ažubalis, A. Ruzgis, Ontario parlamenta loceklis plkv. ltn. J. R. Breithaupts, bij. BVL prezidents S. Jakubaitis, plkv. M. A. Stīvensons, BVL prezidents Edm. Ozols, igauņu plkv. ltn. A. Tomanders, Igauņu veterānu biedrības Toronto pr iekšnieks A. Kala un Igauņu veterānu biedrības Kanadā priekšnieks K. Torī. Foto: St. Dabkus

Tērvetes skautu gadasvētki

Tērvetes 19. skautu vienības Toronto 24. gadasvētkos 4. apr. Dean parka pamatskolā svētbrīdi vadīja paši skauti. Uzrunu teica vecāku padomes priekšsēdis J. Ābols, aicinot nodziedāt Latvijas himnu. Apsveikumus ievadīja skautu jendas priekšnieks S. Leimanis. No DV Toronto nodaļas sveica Edm. Ozols, no Rīgas 72. skautu vienības D. Līvītis un no Gaujas 14. gaidu vienības S. Ozola. Ar rakstu sveicināja gaidu jendas priekšniece I. Kalniņa.

Tērvetes skautu vienībā nodarbības notiek reizi nedēļā. Pagājušā gadā bijušas 30 dažāda veida nodarbības. Vienība piedalījusies Sv. Jura dienas svinībās Sv. Katrīnās, kā arī vietējā kanadiešu skautu novada parādē un dievkalpojumā. Vienība piedalījusies arī jendas nometnē un kanadiešu skautu Mežā dienā. Bijis kopējs ugunskurs ar Gaujas guntiņām. Divi skauti beiguši jendas kopnieku kursus.

Gadasvētkos bija ieradies arī Rīgas 72. mazskautu pulciņš, ar kuru notika kopējas Lieldienu olu krāsošanas sacensības gaidu vadītājas S. Ozolas vadībā. Olu krāsošanā 1. v. ieguva M. Līcis no Tērvetes mazskautu pulciņa, 2. v. M. Gaide un 3. v. A. Lauze, abi no Rīgas mazskautu pulciņa.

Sekmīgākajiem mazskautiem un skautiem apbalvojumus pasniedza vienības priekšnieks J. Treimanis. Tērvetes vienības vecāku padome bija sarūpējusi kafijas galdu. **E. O.**

Top Varavīksnes nometne

Kanadas skautu un gaidu jendu vadības biroja un vienību priekšnieku kopēja apspriedē 4. parīlī vadītāja S. Leimaņa mājā, Etobiko, piedalījās 3 gaidu un 11 skautu vadītāji. Abu jendu priekšnieku — I. Kalniņas un S. Leimaņa vadībā. Nolēma abu jendu kopējo nometni šogad rīkot no 30. jūnijā līdz 7. jūlijam Toronto Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā. Nometnes nosaukums — Varavīksne. Nodarbībās iekļaus arī tematu par Latvijas karoga 700 gadiem.

Piedalīšanās nometnē 45 dol. no personas, ieskaitot arī nometnes zīmi un karodziņu. Nodarbības vadīs attiecīgie nozaru vecākie; saimnieku pienākumus uzņēmušies vadītāji A. Ozoliņa un J. Līvītis. Skautu nometnes priekšn. S. Leimanis, komandants A. Leimanis. Nometnes sanitāru pienākumus uzņēmušies vad. E. Dāvidsons un A. Ozoliņa. **E.O.**

Ja esat nodomājis iegādāties
JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATĪŠ TELPAS
CHEVROLET **OLDSMOBILE**
CHEVELLE **CHEVY NOVA**
CAMARO **CHEVETTE**
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**
Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

Tā tur dzīvo

(Turpinājums no 2. lp.)

vijā krājkasēs krājējiem kapitāla pieaugums jāgaidot nevis no smieklīgajiem procentiem, bet atkal no loterijas, jo moskvitāņu uzdevums nav kultivēt kapitālistus. Mudinājums krāt palīdz padomiešiem kontrolēt rubļus pilsoņu makos, un latviešu nauda tiek izmantota režīma interesēs. Sūri krāto naudu viegli varot izmantot propagandētajiem braucieniem uz Maskavu, Kislovodsku, Sočiem, Kaļiņingradas apgabalu, kā arī tūrisma ceļojumos pa komūnistisko diktātūru zemēm. Turpretī braucienus pie tuviniekiem rietumos vēl vienmēr visādi ierobežo.

Avīžu, grāmatu, žurnālu sūtījumi uz rietumiem jāiesaiņo brūnā papīrā, jāpārsien un par to vēl papildus jāpiemaksā 10 kapeikas. Rīgā, Gaujas ielā, notiek šo sūtījumu daļēja kontrole.

Telefona savienojums uz Adelaidi vai Sidneju, lai pateiktu labdienu skolas draugam, dabūjams ātrāk nekā savienojums, lai parunātos ar māti, tēvu mūsu zemes galvaspilsētā Rīgā, kuŗai vairs nav nekādu tiešu sakaru ar brīvo pasauli. Pēc Otra pasaules kaŗa tie vēl vienmēr var notikt tikai caur Ļeņingradu vai Maskavu. Un Iecavā dievkalpojumi notiek vienīgi vecās baznīcas drupās — „ģērbkambarī", kuŗu kaut cik atjaunojuši paši ticīgie iecavnieki.

Zālītes mežos, kuŗos aiz Vampām, aiz mežkunga Klāva muižas, atrodas zemē ieraktas milzīgi apsargātas noliktavas, naktīs notiek dīvainas kustības. Arī meža sienai tuvākajās mājās apkārt klīstošie sarkanarmieši bieži biedējot sievietes. Jelgavas tuvākā apkārtnē atkal pēdējos gados sabūvēti četri lidlauki tā sauktās lauksaimniecības interesēm, kaut gan kaŗa laikā tie viegli piemērojami militāriem uzdevumiem. Jaunajiem muižkungiem — kolchozu priekšsēžiem, visādiem sovjetsociālistiskā darba varoņiem un pārējiem krievu apburtajiem „načaļnikiem", kas čakli kalpo iebrucējiem, nupat tiek atgādināts pievērsties diviem punktiem: „Miera vārdā, sporta slavai," olimpisko spēļu propagandēšanai 1980. gada vasarā Maskavā, un Gorkija ielas komitejas kultūras sakaru popularizēšanai, palīdzot kopā ar pārējiem funkcionāriem neuzkrītoši mazgāt trimdinieku smadzenes okupantiem labvēlīgā virzienā.

Patiesībā valdošo varu mūsu tēvzemē raksturo ne tikai tas, ka, piemēram, vēlēšanās pilsonis var vēlēt vai nu par komūnistu partiju vai izvēlēties Sibiriju. Katastrofālo saimniecisko stāvokli atkal tēlo divu pazīstamu jelgavnieku dialogs Jelgavas stacijā pirms pagājušiem Ziemsvētkiem: „Gribi ābolus?" — „Kur?" — Rīgā, Centrāltirgū, bet biļeti pērc tikai līdz Torņkalnam." — „Kāpēc!" — „Nu, tur jau pirms stundas atradās rindas gals." Starp pasaku un okupantu saimniecību pavisam vienkārša atšķirība: Visas pasakas sākas ar — Reiz bija, kamēr sarkano plānošana, jau vairāk nekā 60 gadus velti mocīdama cilvēkus, savā impērijā pūlas gar to — kas būs . . .

Nobeigumā jāuzsver: Būtu labi, ja tie trimdas jaunieši, kas 1979. gadā no 30. jūlija līdz 12. augustam ar Kremļa svētību dosies apgaismoties uz Rīgu „kultūrniku" vasaras kursos, pārrunās saviem apsveicējiem un lektoriem pajautātu: Kāpēc nedrīkst ciemoties vecāku pagastos, nedrīkst brīvi ceļot pa Kurzemi, vispār nedrīkst justies tikpat brīvi kā rietumos, un kāpēc tiek izputinātas, sabrukšanai pieļautas zemnieku mājas, izpostītas baznīcas, mērķtiecīgi kultivējot bailes, tiek izdeldētas draudzes. Beidzot, kas kavē tautu, ja tā nejūtas krievos laimīga, bet vīlusies, savai stāvokļa maiņai izmantot tā sauktās Latvijas PSR konstitūcijas rāmjos skaidri rakstīto 3. daļas 7. nodaļas 69. pantu.

Alberts Eglītis

Kultūras fonda piešķirumi

Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonda valde 1. aprīlī sadalīja 13.500 dolaru. Bostonas dziesmu svētku komiteja bija nodevusi daļu no svētku atlikuma Kultūras fondam, pagaidām 6000 dolaru no apmēram 32.000 dolaru atlikuma. Kultūras fonds ziedojumu akcijā šogad savācis 14.565 dolarus, bet korporācija Lettonia ziedojusi 1700 dolaru skolu grāmatu izdošanai. Tehniskie izdevumi bijuši 2624 dolari. Iespējams, ka ap 2000 dolaru ziedojumos vēl ienāks.

ASV latviešu vasaras vidusskolām piešķīra — Kursai 1200, Gaŗezeram un Beverīnai katrai pa 900 dolariem, Divreiz divi nometnei 500, skolotāju kursu sarīkošanai 1000, mūzeja iekārtošanai 2000, Kultūras birojam Lamstera grāmatas „Ievads latviešu stila vēsturē" izdošanai 1300, žurnālam Mazputniņš 800, daiļamatniecības izstādes un saieta sarīkošanai 500, pirmās jaundeju burtnīcas izdošanai 800, teātra nodaļas pasākumam „Ceļojošais režisors" 500, Ērģeļu dienu sarīkošanai 600, tautas deju kursiem 250, Amerikas latviešu mākslinieku apvienības izveidošanai 250, skaņu ierakstiem Sanfrancisko dziesmu svētkos 300 un Lettonias speciālo ziedojumu skolu grāmatu izdošanai 1700 dolaru.

No sagaidāmām summām paredzēja 250 dol. tautas deju kursiem, 500 dol. Ceļojošam režisoram, 200 dol. skaņu ierakstiem Sanfrancisko dziesmu svētkos, 100 dol. A. Vinklera izstādes sarīkošanai un 1000 dolaru E. Puriņas — Jansones tautas tērpu grāmatas izdošanai.

Pieprasījumu kopsumma bija 21.800 dolaru. Kultūras fonda sēdē pārrunāja arī goda balvu, goda diplomu, atzinības rakstu un citu naudas balvu piešķiršanu. Naudas balvu piešķiršanu kavē līdzekļu trūkums (Ģen. K. Goppera fonda balva ir 750 dolaru, Kultūras fonda Goda balva — 400 dolaru). Bija arī ierosinājums laureātiem pasniegt zelta Nameja gredzenu un ka vajadzētu vairāk ievērot jaunos māksliniekus.

— be

Latviešu nama Toronto darbinieki 1979. gadā. Pirmajā rindā no kreisās: I. Stagava, E. Galdiņa, Ž. Ronberga, M. Lejiņa (sekretāre), E. Nāgelis (priekšnieks), S. Zaķe (dāmu komitejas priekšniece), I. Ezerniece un Z. Simanovska.. Otrā rindā: A. Šteinbachs, J. Ozols, A. Šterns, J. Grodnis, E. Koks, O. Lepše, E. Pauzere, A. Ozoliņš, A. Koka, K. Gāle, E. Kuzņecova un E. Volmera. Trešajā rindā: J. Freimane, M. Hallivella, R. Bērziņš, E. Skujiņš, A. Freimanis, J. Skrastiņš un J. Galejs. Foto: V. Plampe.

Biedrība ar daudzām nozarēm

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS GADA SAPULCE 22. APRĪLĪ

Toronto latviešu biedrības gada sapulce notiks 22. aprīlī pl. 13.30 Latviešu namā, bet kvoruma nesanākšanas gadījumā pēc pusstundas paredzēta otra sapulce, neatkarīgi no ieradušos biedru skaita. Darba kārtā iepriekšējās gada sapulces protokola pieņemšana, ziņojumi, debates un to pieņemšana, amatpersonu vēlēšanas, budžeta projekta apstiprināšana, mūža un goda biedru vēlēšanas un dažādi jautājumi.

Biedrības iepriekš sagatavotais sekciju un nozaŗu darbības pārskats piesūtīts biedriem jau pirms sapulces. Pārskats rāda, ka Toronto latviešu biedrība aizvadītajā gadā atzīmējusi 30. darbības gadu ar svētku aktu un priekšnesumiem. Biedrības valde kopā ar zinātņu kopu sarīkojusi trīs referātu vakarus, kultūras nozares (vad. B. Senkēviča) izkārtojumā sarīkota otra literāri mūzikāla pēcpusdiena, bet kopā ar Diždanci — karnevāls „Ķekatnieki". Izdoti četri apkārtraksti 600 eksemplāru metienā katrs. Biedrība apvieno 354 biedrus, aizvadītajā gadā iestājušies 11 biedri, izstājušies 2, mūžībā aizgājuši 7. LNAK vadībā aktīvi darbojas arī Latviešu biedrības biedri, tāpat K. Ulmaņa simtgades rīcības komitejā, Dziesmu svētku biedrībā, Koncertapvienībā, TLTA padomē, A/S Latviešu namā, Lieltoronto karavānas Rīgas paviljonā u.c.

TLB latviešu sestdienas skolā mācās 146 skolēni 19 skolotāju un palīgskolotāju vadībā. Skolā pastāv dažādas pašdarbības kopas. Skolu šogad paredz beigt 17 absolventu. Kopīgais absolventu skaits 29 gadu darbības laikā būs 738. Biedrība skolu atbalstījusi ar 500 dol., kam pievienots 2. literāri mūzikālās pēcpusdienas ienākums 551 dol. Diždanča, kas pērn atzīmēja 25 gadu darbību, četrās grupās darbojas 108 dejotāji. Diždancis dejojis Bostonas dziesmu svētkos, Pitsburgā, Dandalkā, Sidrabenē, Saulainē un vairākos sarīkojumos Toronto, kā arī šovasar piedalīsies Sanfrancisko dziesmu svētkos, dziesmu dienās Gotlandē un Montrealas jaunatnes dziesmu svētkos. Koklētāju nozare darbojas trijās grupās: Auseklītis, TLB sestdienas skolas un TLTA ģimnazijas koklētāji K. Staško un A. Liepiņas vadībā.

Inženieŗu un tehniķu kopā ir 74 biedri. Notikuši 5 referātu vakari, vairāki kopas dalībnieki darbojas pie Tehniskās terminoloģijas vārdnīcas sastādīšanas. Zinātņu kopa (vad. V. Slavieša) rīkojusi referātu vakarus, drāmas kopa (vad. L. Vasariņa) sagatavojusi skatuves priekšnesumus. Dravnieku sekcijas (vad. Ā. Sudmalis) 20 bitinieku aizvadītā gadā pulcējušies 9 saietos un piedalījušies divos izbraukumos uz latviešu dravām. Bridža kopā pulcējās 24 dalībnieki O. Dzērvīša vadībā. Biedrības dāmu komiteja E. Āpšes vadībā rīkojusi vai piedalījusies 6 darba talkās un sagatavojusi mielastu TLB 30 gadu darbības atceres svētkos. Biedrības kasē uz 1. aprīli bija 4582 dol. atlikums, uzkrātais kapitāls 14.685 dol., no tā 7000 dol. Latviešu nama akcijās.

—ls—

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvanīt vakaros

V. Ivāns 763-3374 — R. Bulovs 638-5478

Svētdien, 29. aprīlī, pl. 15 Yorkminster Park Baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Toronto (ziemeļos no St. Clair)

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDŽU KOŖU **30. GADSKĀRTĒJĀ**

GARĪGU DZIESMU DIENA

Piedalīsies: visu baptistu draudžu koŗi no ASV un Kanadas, solisti, vokālais ansamblis Melodija un pūtēju ansamblis.
Diriģenti: Viktors Baštiks, Rūdolfs Kalnmalis, Gunta Plostniece un Arvīds Purvs. Pie ērģelēm Vilnis Cieminš.
Galvenie skaņdarbi programmā: Viktora Baštika kantāte „Paceliet sirdis" (pirmatskaņojums), Fr. Šuberta Dievkalpojuma dziesmas (vācu mesa).

Ieeja pret ziedojumiem

Valentīne Hermane

*
* *

Sirdī neredzama vara
Veido tēlu,
Kuŗu sapņu ielogā
Dvēs'lei dāvina.

Necīnies pret nolemtību,
Velta cīņa būs.
Sapņu tēls, ko sirdī nesi —
Daļa tevis kļūs.

Pienāks brīdis, satiksies,
Tavs un cita skats,
Varas nav, kas sirdīm spētu
Aizliegt satikties.

Marija Urnežus

TU MANI ATPAKAĻ SŪTI

Tālu no cilvēku zintīm,
Nesmeldz kur sāpes, ne prieks,
Satiku tevi starp klintīm,
Kalnos kur valdīja sniegs.

Izbrīnu lasīju sejā —
Tālu no pasaules iets?
Mākoņi aizklīda lejā —
Noslēgts bij vaigs man un ciets.

Vientuļi kāpjot un grūti
Noreibums nenāca līdz.
Tu mani atpakaļ sūti,
Zemes vīns zaļais kur stīdz.

Metimne

AKMENS SIRDS

Kad apkārt raugās tava acs
Un vēro cilvēkus —
Vai vari iedomāties,
Ka redzi mānekļus?

Vai vari iedomāties,
Ka katrs priekšā tur sev masku
Un aiz tās paslēpies
Ir aktieris ar viltu?

Jā, aiz tās paslēpies
Ir cilvēks kails —
Ar visām vājībām un spējām
Un dažkārt duncis smails.

Un izbrīnā tu dzīvē
Par vēlu atklāji:
Par visu nāvīgākā —
Ir akmens sirds . . .

Ilmārs Batraks

ILLŪZIJAS

Kas vienam patiesība —
otram šķitums . . .
Kaut vienā valstī
daudz ko gaida sods,
Bet otrā, par to pašu,
cildens gods, ——
Plūst ikdienību
vienmuļīgais ritums.

Vai tādēļ cilvēcībai jāsaļimst?
Un jāiekļaujas trulā pūļa barā
Un jādara tik to, ko pavēl vara?
Ak nē: Ikvienam jāmirst —
jauni dzimst.

Bet mūsos cilvēciskās
jūtas gailē;
Tik daudzi svešu ļaužu
mokas cieš,
Bet citi, kā pa sapņiem,
meklē daili.

Kad Lielais Lēmējs savu
tiesu spriež, —
Kur reālais ar iecerēto mijas,
Kā maldugunis spīgo illūzijas.

(96. turpinājums)

Pastaigā ar Mežuli abi piegājuši pie parkam līdzīga laukuma ar uzrakstu: „Publikai ieeja aizliegta". Sarunājuši tomēr iet parkā un atpūsties. Pārkāpuši zemajam žogam un apgūlušies katrs zem sava krūma. Ziemeļnieks domājis par savām acīm, pie kāda ārsta griezties. Pēkšņi ieraudzījis apmēram 30 soļu attālumā gaismas spīdumu, kas virzījies uz viņa pusi. Ieskatījies — Dievmāte! Baltā, spožā tērpā, zelta kroni galvā, slīdējusi dažas pēdas virs zemes. Tuvojusies Mežulim, kas gulējis aizvērtām acīm, noliekusies un pārmetusi krustu, tad slīdējusi tālāk pie viņa. Viņš no uztraukuma aizvēris acis, tomēr gaismu jutis. Kad palicis tumšs, atvēris acis, bet nekas nav vairs bijis. Saucis „Adi, vai redzēji Dievmāti?" Mežulis, manāmi sapīcis, atbildējis: „Nerunā niekus!" Ziemeļnieks pastāstījis, ka atnākusi Dievmāte un viņu pārkrustījusi uz krūtīm. Mežulis stāstīto apstrīdējis un teicis, ka viņam arī gaisma iespīdējusi acīs, bet tas bijis saules stars. Tomēr abi pārliecinājušies, ka saule tad nemaz nav bijusi redzama, diena bijusi apmākusies. Viesnīcā Ziemeļnieks priecājies, ka kaut kas labs notiks, viņa acis kļūs veselas. Priecājies arī Mežulis — droši vien izdošoties eksāmeni.

Kad atgriezušies Rīgā, Mežulis aizbraucis uz tēva mājām, bet manam brālim ziņojis, ka nākošajā svētdienā būšot Spārē, lai arī es aizbraucot, esot no Francijas ciemkukulis.

Man Mežulis patika, bet viņš man sevišķu uzmanību nepievērsa. Tuvojās mana braukšanas diena. Jaunākajās Ziņās bija Mežuļa ģīmetne, priecājos, izskatījās skaists. Domāju, tas sakarā ar ar viņa rakstu, jo viņš tādus iesūtīja žurnālam Mednieks un Makšķernieks, kā arī dažiem citiem izdevumiem. Acis pēkšņi apstājās pie melna krustiņa, zem tā nekrologs: Pēkšņā nāvē miris Adalberts Mežulis. Zvanīju brālim. Izrādījās, ka medībās smagi saaukstējies. Licis gatavot siltu vannu, ieņēmis tabletes, bet pēc dažām minūtēm miris ar trieku.

Rakstīju Ziemeļniekam, bet atbildi nesaņēmu, sarakste pārtrūka. Pēc neilga laika sekoja Jāņa Ziemeļnieka nāve, kaut viņa nāves cēloni nezinu. Viņa draugs D. Grasis brālim rakstīja, ka Jāņa ķermeni esot saēdis opijs. Un abus pirms nāves bija svētījusi Dievmāte. Tā šķirās no pasaules iemīļotais dzejnieks Jānis Ziemeļnieks."

Laba dzeja, labs stāsts nenoveco, nekļūst šablonisks atkārtojums. Vēl vienmēr dzīvs ir Heine, lai arī „sentimentāls". Vai kaŗa romāni pēc lielajiem dzīvības upuŗiem nav vairs baudāmi? Tā izdevējs teica vācietim Ericham Remarkam, bet avīze Vossische Zeitung un Ulšteina apgāds riskēja, nopelnīja, un autors kļuva bagāts. Paaudzi vēlāk ar „apnikušo" kaŗu tāpat lielas sekmes guva Aleksandrs Grīns.

ŠEREMETJEVA GVARDES PĒCNĀCĒJI

Piebaldzēni pazīstami ar slaido augumu (melta egles gaŗumā) un kalsnējumu, jo ēd daudz jēra gaļas, kā redzams jau „Mērnieku laikos". Visi zināja, ka dzejnieks Antons Austriņš, gleznotājs Kārlis Miesnieks, viņa brālis Jonāss — rakstnieks bija augumā gaŗi. Bet visur ir izņēmumi, skaņradis Jānis Zālītis bija samērā trausla auguma, viņa brālis kaŗa ministrs, tāpat, bet par to trešais brālis, zemnieks, robusts un plecīgs. Tāpat komponists Emīls Dārziņš vidēja auguma, dēlam Volfgangam vēlāk jau bija lielāka figūra. Vai tad brīnums, ka no šī intelliģentā apvidus nākušajam teātŗa kritiķim un direktoram Artūram Bērziņam bija īsti piebaldzēnisks paskats? Piebalgā, kā runāja, savus pēcnācējus atstājuši krievu gvardi, tos 18. gadsimtā tur novietojis Vidzemes iekaŗotājs un iznīcinātājs feldmaršals Šeremetjevs, kam cars Pēteris šo novadu uzdāvājis. Arī skūtajā sejā, vīzīgajā smīnā atspoguļojās kaut kas no Prātnieka vai Bisara, kā tos zīmējis klasiķis Eduards Brencēns.

„Šķiet, viņa gaŗums to ir saņēmis aiz pleciem un nes," rakstīja sīkā auguma dzejnieks Kārlis Krūza, priekšķaŗa latviešu literāro sabiedrību romānā „Baltais avots" attēlodams. Tik gaŗš jau viņš nebija kā, teiksim, Austriņš vai grāmatu izdevējs Jānis Roze, arī piebaldzēns. Tomēr viņam bija paraža runājot mazliet pieliekties, kā augumā lielākie to mēdz darīt. Valkāja viņš ar patiku lauku vadmalas drānas, labi pēc mēra pašūtas. Kā publisks runātājs bija mazliet neveikls, stāvēja necilā pozē, neievēroja uzsvērumus un nolaidumus, bieži atkārtoja „un tā jo projām". Labprāt krāja ordeņus, kuŗu viņam bija daudz no viesošanās ārzemēs, sakarā ar tulkoto lugu izrādēm un ārzemju viesu uzņemšanas.

Bērziņš bija jau vecākos gados nekā patstāvīgās Latvijas nobriedušo darbinieku vidusmērs (dzimis 1882. gadā), tādēļ viņš it kā vairāk piederēja agrākajai — Emīla Dārziņa, Pāvila Gruznas, Viļuma Vēveŗa, Zemgaliešu Birutas paaudzei. Viņš atcerējās savus veterānus — Bertu Rūmnieci, Aleksi Mierlauku — kā tie spēlēja jaunībā, domās redzēja Eduarda Smiļģa kā Induļa un Hauptmaņa Mežaiņa uznākšanu.

Tas bija entuziastu, degsmes laiks, saistīts ar vāju atalgojumu, kad pēc Fallija vārdiem „Ziedoņa sapnī" (1901. g.) aktieŗi:

„Bez kauna ņem ubagu algu —
Nav asiņu vaigos, kam sarkt!"

Tagad valsts deva cietu samaksu, jo visi izdevumi bija uzņemti valsts budžetā vai paredzētas subsidijas. Aktieŗi bija valsts ierēdņi ar privilēģētu atvaļinājumu, tāpat kā skolotāji, ar visu vasaru brīvu. Režisori, premjēri tika ielūgti diplomātu viesībās, piedalījās „sabiedrības virsslānim" rīkotajās medībās.

To nevajadzētu iztulkot tā, ka laba dzīve katrā ziņā notrulina, atņem centību. Daudzi mākslinieki, sevišķi tie, kas brauc turnejās no valsts uz valsti, ir pat bagāti, tomēr viņi prasības pret sevi neatmet, nemazina. Ja daži teātŗi „nolaidās", tad, man šķiet, bija vainojams iejūsmīga vadītāja, aizraujoša režisora trūkums.

Toreiz Latvijā Dailes teātris noteikti bija citiem priekšgalā, un par Smiļģa nomainīšanu neviens nedomāja. Par Artūru Bērziņu sākumā vīpsnāja, vēlāk sāka kurnēt paša draugi, kas bija, latīņu izteicienu lietojot, „ar labo un kreiso roku stipri". Viss atkarīgs no personas — to, diemžēl, neizprotam bieži vēl tagad trimdā, pieņemot, ka gandrīz katrā vietā var stāties katrs. Rīgā nav vairs agrākā Dailes teātŗa. Brālēns Nikolajs Valters ziņo no Beļģijas: „Dzimtenē redzēju pāris izrādes Dailes teātŗa vecajā ēkā. Galīgi nolaidušies, Tev par to nebūtu nekā ko rakstīt."

Bērziņš bija daudz vērojis un ar labu intuiciju, tāpēc viņam vajadzēja kritiskāk izturēties pret to, ko ar viņa atbildību rādīja tautai.. Viņš tomēr laikam bija nolēmis un neaizmirsa savas ērtības.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Lieldienās notika labi apmeklēti dievkalpojumi visās piecās latviešu draudzēs, pavisam seši dievkalpojumi. Sv. Jāņa baznīcā bija divi dievkalpojumi, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un māc. I. Gaidem. Pēc agrā dievkalpojuma, kuŗā dziedāja Dainas koris A. Skudras-Kārkliņas vadībā, dāmu komitejas rīkotajās brokastīs bija ap 380 dalībnieku, kur draudzes priekšnieks J. Koncis sveicināja māc. I. Gaidi dzimšanas dienā. Visi kopīgi nodziedāja Pie rokas ņem un vadi. Otrā dievkalpojumā tenors Jānis Barušs un alts Maija Baruša dziedāja divas J. Baruša komponētas dziesmas, no kuŗām viena ar archibīskapa A. Lūša sacerētu tekstu — Kristus augšāmcelšanās svētkos — bija pirmatskaņojums; otrā dziesma bija ar R. Galenieces tekstu. Pie ērģelēm Ruta Āze un Jānis Barušs. Sv. Andreja baznīcā pēc māc. J. Cālīša vadīta dievkalpojuma, kuŗā dziedāja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, uz brokastīm palika ap 300 dalībnieku. Austrumu draudzes mācītāja A. Brieža vadītajā dievkalpojumā Sv. Barnaba baznīcā dievlūdzēju bija 150, bet uz brokastīm palika apmēram 135. Katoļu draudzes dievkalpojumu lietuviešu baznīcā vadīja prāv. Dr. B. Kokins, kuŗā dziedāja draudzes koris diriģenta A. Gertmaņa vadībā, pie ērģelēm P. Zariņš. Pēc dievkalpojuma prāv. Dr. B. Kokins kristīja Paulu Vladislavu Miklašēvicu, Viļa un Līgas dēlu. Baptistu draudzes dievkalpojumu Walmer Rd. baznīcā, kuŗā dziedāja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, vadīja māc. A. Arājs.

● Lielās Piektdienas dievkalpojumi ar dievgaldu notika visām trim luterāņu un baptistu draudzei. Sv. Jāņa draudzē dievkalpojums ar dievgaldu archibīskapa A. Lūša un māc. I. Gaides vadībā bija arī Zaļās Ceturtdienas vakarā, kuŗā piedalījās draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā., bet Lielās Piektdienas dievkalpojumu kuplināja soprāns Ērika Beitāne un aktrise Alma Mača ar L. Breikša Lielās Piektdienas skandējumu. Sv. Andreja draudzē Lielās Piektdienas dievkalpojumu vadīja māc. Ā. Čops ar J. Cālīti, dziedāja draudzes koris.

● Latviešu katoļu vienības Mežciema saimnieciskās kopas dalībnieku gada sapulce svētdien, 29. aprīlī, pl. 14 Latviešu namā.

● Pēc ilgākas slimošanas Lieldienu rītā Skarboro slimnīcā mirusi Helga Ilse Lejasisaka, dzim. Streita. Viņa dzimusi 1928. g. 23. decembrī Sudetijā, savā ģimenē bija iemācījusies latviešu valodu. Nelaikei palīdz Toronto dzīvesbiedrs Jānis, kas strādā Benjamiņa filmu laboratorijas administrācijā, dēls Roberts, vedekla Patrīcija un meita Diāna, māsas Zigrīda Zellere Toronto un Izolde Hermane Rietumvācijā, svaine Johanna Benjamiņa un Erna Roberta ar ģimenēm. Aizgājēju no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem 18. aprīlī izvadīja māc. I. Gaide.

● Gvelfas slimnīcā 14. aprīlī miris Ernests Plūdums, dzimis 1899. g. 21. aprīlī Ziemupes pagastā pie Liepājas. Viņa pēdējā dzīves vieta bija Aktonā, pie Bramptonas, Ont., kur atstāj dzīvesbiedri Emīliju, dēlus Artūru un Tālivaldi ar ģimenēm un meitu Ainu Miljanu. Aizgājēju 19. aprīlī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. Ā. Čops.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības 26. aprīa saietā izrādīs fragmentu no R. Blaumaņa Skroderdienām Silmačos Margas Kociņas režijā.

● DV Toronto nodaļas mūzejam pieteikti jauni eksponāti: Latvijas dzelzceļnieka tērps, aizsargu uniforma, miertiesneša talārs un Apmāc. btl. 3. rotas karogs, ko 1944. g. 7. aprīlī rotai darinājušas un dāvinājušas Rucavas skolas skolotājas. Rotas ziņnesis to saglabājis līdz kaŗa beigām un nodevis bij. rotas komandierim Edgaram Vītolam. Mūzejā būs arī daiļamatnieka Bētiņa Ņufaundlandē kaltās latviskās rotas. Mūzejs pieņem visus priekšmetus un dokumentus, kam sakars ar Latviju. Dāvinājumi adresējami: A. Brūmelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8.

● Toronto latviešu koncertapvienības gadskārtējā biedru sapulce 24. maijā pl. 19.30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās. Darba kārtā valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas, nākošās sezonas koncerti un dažādi jautājumi. Aicināti ierasties arī organizāciju pārstāvji un koncertapvienības abonenti.

● Vanadžu koŗa Zīle koncerts svētdien, 22. aprīlī, pl. 17 Toronto universitātes mūzikas fakultātes (Ed. Johnson Building) ēkas Valtera zālē. Jābrauc ar pazemi līdz mūzeja piestātnei (Museum). Kā jau iepriekš ziņots, koncertā ieradīsies arī komponists Jānis Kalniņš no Fredriktonas.

Dārta Petrēvica

29. martā Montrealā kļuva 100 gadu veca, dzimusi 1879. gadā Stroķu mājās pie Liepājas. Jau 1927. gadā devusies pasaulē un apmetusies uz dzīvi Montrealā. Ilgus gadus saimniekojusi alus rūpnieka Molsona ģimenē. Tagad ir vietējo pensionāru goda biedre, dzīvo pati savā dzīvoklī, žirgta un garā moža, bez grūtībām izstaigā trīs kāpnes un dodas uz pilsētu iepirkties. Kādi attāli radi vēl dzīvojot Austrālijā, kur pēc kaŗa ciemojusies, bet tur nepatīcis un atgriezusies Montrealā.

Foto: Agrumu Pēteris

Latviešu nama Toronto jaunās dāmu komitejas sastāvs: pirmajā rindā no kreisās — E. Galdiņa, Ž. Ronberga, I. Stagava, S. Zaķe (priekšniece), M. Lejiņa, Z. Simanovska, I. Ezerniece, otrā rindā — J. Freimane, E. Volmera, M. Hallivela, E. Pauzere, A. Koka un E. Kuzņecova.

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Montrealas Grace Dart slimnīcā mūžībā aizgājis Oskars Īzāks, piedzīvodams 95 gadus. Ilgus gadus viņš bijis darbvedis Latvijas dzelzceļu virsvaldes ekspluatācijas direkcijā. Viņu 4. aprīlī izvadīja prāv. A. Voitkus.

● Montrealas pensionāru kārtējā sanāksmē 5. aprīlī pulcējās ap 30 dalībnieku, kas noklausījās informāciju par provinces pensijas lietām un testamentu gatavošanu. Aprīlī dzimušos, Jēkabu Lapsu (80), Oti Kronvaldu (A. Kronvalda mazdēlu), Vili Priedīti un Jāni Leitēnu, apsveica dzimumdienā.

● Montrealas latviešu skolu Lieldienu sarīkojumā apciemoja Otavas skola ar kuplu bērnu un viesu skaitu. Otavas skola tagad pāraugusi Montrealu. Svētbrīdi vadīja prāv. R. Voitkus, bet uzrunu teica skolas vadītājs I. Steprāns. Ciemiņi, skolas vadītājas Graudiņas vadībā, iepriecināja ar rūpīgi gatavotu uzvedumu. Abas skolas dziedāja arī pāris dziesmu. Lielākā bērnu izpriecā bija sišanās ar olām un olu ripināšana. Netrūka arī rotaļas un dejas, kur par mūziku rūpējās A. Pušpūrs. Kā mazie, tā lielie pasēdēja pie krāšņi klātiem Lieldienu galdiem.

Agrumu Pēteris

HAMILTONA

● TLTA ģimnazijas drāmas pulciņš 7. aprīlī viesojās Hamiltonā ar Tijas Bangas komēdiju Septiņas vecmeitas H. Miķelsona režijā. Viesizrādi bija izkārtojusi Latviešu skola Hamiltonā, un baznīcas zālē bija labi apmeklēta. Tēlotājus pacienāja un apveltīja ziediem. Šī bija ģimnazijas drāmas puciņa šīs sezonas trešā un pēdējā izrāde. Tēloja ģimnazijas audzēkņi: M. Veinbergs, A. Kalna, D. Vāgnere, I. Ezergaile, D. Ķuze, I. Kraujiņa, D. Veinberga, I. Miezīte, S. Ķuze un A. Auziņa. Iepriecināja raitā spēle un jauniešu skaidrā un teicamā latviešu valoda. „Tēlotājos" netrūka arī dzīvs sunītis un kaķis, kas bija paņemti līdz no Toronto. Sunītis bija drošs, bet kaķis saprata, ka tās nav viņa mājas un savu neapmierinātību izteica ar skaļu ņaudēšanu, tā iepriecinot 75 uzmanīgos vērotājus. Paldies par skaisto izrādi, brauciet atkal uz Hamiltonu!

● Hamiltonas vanadžu gadskārtējā pavasara sarīkojumā „Pūpolu tirgus" 8. aprīlī YMCA telpās ar saviem stendiem piedalījās E. Dzeguze un V. Jansone ar latvisku keramiku, A. Korma un A. Gugāns ar rotas lietām, Austra Hāna no Londonas ar ādas izstrādājumiem un O. Jansone ar dažādiem keramikas izstrādājumiem. Bija bagātīgs mantu bazārs, amerikāņu loterija ar daudz laimestiem, kā arī kafija ar cepumiem un svaiga bērzu sula. Priekšnesumu daļā L. Auzānes īsluga Atbrīvotā sieviete Sv. Katrīnu vanadžu: M. Zvejnieces, M. Eizānes un E. Krūmiņas izpildījumā. Speciāli šim sarīkojumam bija izveidots Hamiltonas vanadžu koris ar Skaidrīti Darkēvicu par diriģenti. Koris nodziedāja trīs dziesmas. Sarīkojumu vadīja I. Breiksa. No Winipegas bija ieradusies turienes vanadžu kopas priekšniece J. Smolinska. Apmeklētāju ap 150.

J. G.

Krievu valoda pat bērnu dārzos

Latvijas skolās aizvien lielāku vērību veltī krievu valodai. To māca arī latviešu grupās bērnu dārzos. Skolās jau pirms diviem gadiem krievu valodu ieskaitīja, par obligātu priekšmetu eksāmenos. Lai labāk apgūtu šo svešvalodu, vispārizglītošanās skolās ieviestas tā saucamās „fakultātīvās nodarbības", kas ārpus parastajām mācību stundām iekļautas ārpus klases nodarbībās. Šajās „fakultātīvās nodarbības" skolēni veic zināmus uzdevumus, kā, piem., sagatavo krievu valodā referātus, iepazīstas ar krievu literātūru un mākslu, rīko diskusijas, apzina vārdu leksiku un frazeoloģiju, meklē saviem teikumiem sinonimus un tml.

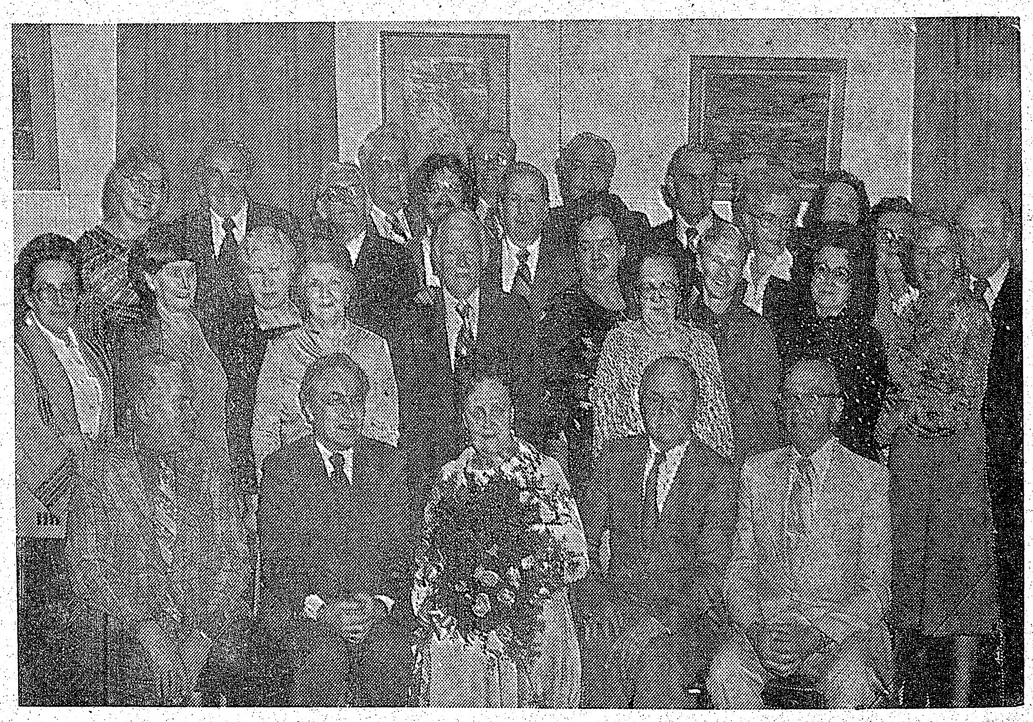

Latviešu biedrības Kalamazū dāmu komiteja 30. martā godināja savu ilggadējo darbinieci Hedvigu Poli, kas vairāk nekā 20 gadus bijusi arī dāmu komiteja s priekšniece. Ar veltī viņu sveica biedrības priekšnieks V. Miķelsons, ar aploksni un zied iem dāmu komitejas priekšnieces vietniece V. Ozoliņa, dāmu komitejas locekle M. Reinvald e, revīzijas komisijas priekšsēdis J. Venners un Novusa kopas priekšnieks A. Gīrupnieks ar rozēm. Uzņēmumā jubilāre H. Pole Latviešu biedrības valdes, dāmu komitejas, revīzijas kom isijas darbinieku vidū.

Foto: V. Namatēva

Ieslodzītie apsūdz

BATUN IESNIEGUMS AN CILVĒKA TIESĪBU KOMISIJAI RADA PRESES IEVĒRĪBU

Kā jau tas noticis vairāk nekā 10 gadu, arī šogad baltiešu sadarbības organizācijas UBA—BATUN darbinieki sagatavoja un iesniedza memorandu Apv. Nāciju Cilvēka tiesību komisijai, kuras 35. sesija norisinājās Ženēvā. BATUN pārstāvji Juta Virkmā—Juks, Jūlijs Kadelis un Olafs Brūvers ieradās Ženēvā jau marta sākumā. Par šī projekta iedzīvināšanu, kuŗui fnanciāli atbalstīja arī PBLA, Igauņu nacionālā padome ASV un LCK, Juta Virkma—Juks raksta:

Komisijas darba kārtā bija arī principu izstrādāšana visāds veida aizturēto jeb sodīto aizstāvēšanai, kur cita starpā paredzēts, ka ar sodīto nedrīkst necilvēcīgi vai degradējoši apieties; ka katram apcietinātajam dodama iespēja sazināties ar ārpasauli; un ka aizturētajiem jeb sodītajiem ir tiesības bez kavēšanās saņemt vajadzīgo medicīnisko palīdzību.

Šai sakarībā UBA—BATUN darbinieki bija sagatavojuši memorandu, kuŗā pierādīts, ka Pad. savienība pārkāpj daudzas projektā minētās tiesības. Pierādījumi galvenokārt balstās uz liecībām, kas savāktas no baltiešu bijušiem cietumniekiem, kas tagad mīt rietumos, piem. Viktora Kalniņa, Gunāra Rodes un citiem; tāpat aprakstot apstākļus, kādos sodu izcieš pašreizējie baltiešu cietumnieki — Balis Gajausks, Viktors Petkus un citi. No savas puses par apstākļiem padomju cietumā varēja liecināt arī Olafs Brūvers, kas tur pavadījis pusgadu.

Memorandam pievienota angliski iztulkota padomju cietumu iekšējo noteikumu kopija. Noteikumus slepus izvedis kāds agrākais latviešu cietumnieks. Vairāki punkti šais noteikumos ir pretrunā Apv. Nāciju izstrādātajam projektam. Memorandam pievienota arī 69 padomju cietumnieku (to starpā arī Gunāra Rodes) 1975. gadā parakstītā prasība uzlabot padomju politisko cietumnieku apstākļus.

Šie materiāli nodoti katram Cilvēka tiesību komisijas loceklim, izņemot Bulgārijas, Kubas, Polijas un Pad. savienības pārstāvjus. Pieimemoranda iesniegšanas gaŗākas pārrunas risinājās ar ASV, Austrālijas, Kanadas, Zviedrijas un Francijas pārstāvjiem. Pārsteidzošā kārtā viens no vislabāk informētiem un ieinteresētiem komisijas locekļiem izrādījās Zviedrijas pārstāvis Johans Molanders. Viņš pavadījis vairākus gadus Zviedrijas sūtniecībā Maskavā un pašreiz kalpo kā cilvēka tiesību eksperts Zviedrijas ārlietu ministrijā. Tāpat lielu interesi par iesniegtajiem materiāliem izrādījis amerikāņu pārstāvis Ksanads Tots un Francijas pārstāvis Žans Klods Sojē—starptautisko tiesību speciālists. Viņi, tāpat kā vairāki citi delegāti, izteicās, ka šie materiāli ir ļoti vērtīgi un būs noderīgi arī Cilvēka tiesību komisijas darbā nākotnē.

Sakarā ar šo iesniegumu UBA—BATUN delegācijas locekļus intervēja angļu laikraksts The Guardian, franču Le Monde un Reutera preses aģentūra, pie kam Reutera ziņojums jau parādījies arī vairākos baltiešu laikrakstos rietumos.

D.V.

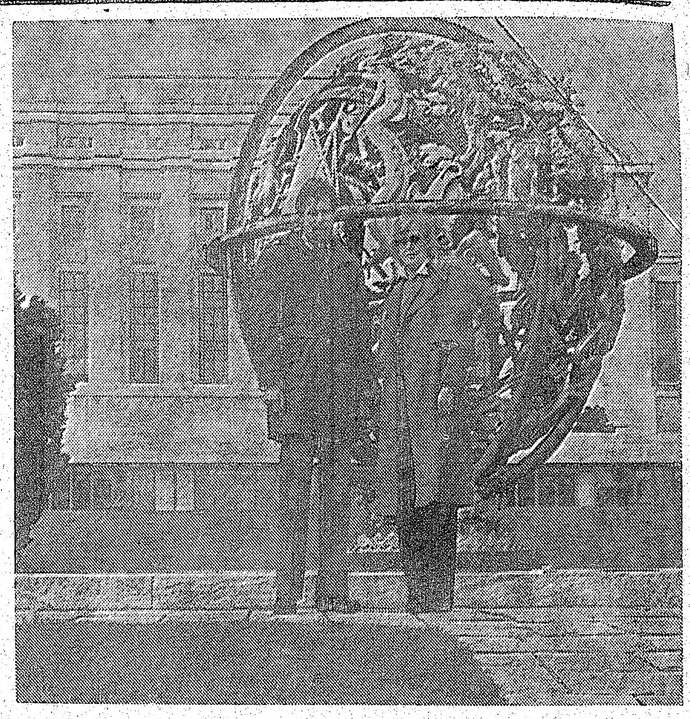

BATUN delegāti Olafs Brūveris un Juta Virkmā-Juks Ženēvā.

Latviešu mākslinieks amerikāņu sabiedrību

ARDA VINKLERA SKATUVES MAKETU UN METU IZSTĀDE KALAMAZŪ

Kalamazū pilsētas teātŗa Civic Players vadības atbalstā mākslinieka Arda Vinklera skatuves maketu un metu izstāde iekārtota Civic Auditorium izstāžu telpās.

Viņa pirmā patstāvīgā izstāde ārpus Latvijas notika pagājušā gada 18. novembrī Kalamazū Latviešu biedrības izkārtojumā, gūstot lielu atsaucību. Toreiz starp izstādes apmeklētājiem bija arī vietējā teātŗa skatuves gleznotājs Fausts ar vairākiem asistentiem. Viņam Vinklera darbi tā iepatikās, ka nākošā dienā ieradās otrreiz, šoreiz ar veselu delegāciju, kuŗā atradās mākslā ieinteresētas personas no Rietummičigenas universitātes, pilsētas mūzeja, laikraksta Kalamazoo Gazette u.c. Viņi atzina, ka Arda Vinklera izstāde rīkojama piemērotās telpās ilgākam laikam, lai to varētu skatīt pēc iespējas vairāk amerikāņu sabiedrības. Tanī pašā reizē vietējā laikraksta mākslas nodaļas recenzents ieguva materiālus, lai pēc tam divos laikraksta numuros sniegtu ziņas, papildinātas ar vairākām fotografijām, par Arda Vinklera izglītību, dzīvi un sasniegumiem skatuves gleznieciībā. Vinklers ieguva vienu no lielākajām publicitātēm.

Toreiz dotos solījumus ievēroja, un mūsu māksliniekam sarīkota pienācīgi reprezentātīva izstāde piemērotās telpās, lai ar to varētu iepazīties visi mākslas mīļotāji. Izstādi, iespējams, pārvietos uz Gaŗezeru, lai ar to iepazītos arī lielāks skaits jauniešu.

Ardis Vinklers dzimis 1907. g. 16. jūlijā Valmierā. 1934. gadā absolvējis Latvijas mākslas akadēmijas prof. J. Kugas dekorāciju meistardarbnīcu, iegūdams mākslinieka dekorātora maģistra gradu. No 1934 — 1938. g. strādājis par dekorātoru Liepājas operas un Drāmas teātrī. Vēlākajos gados bijis skatuves dekorātors un kostīmu zīmētājs Nacionālajā teātrī Rīgā. Bēgļu laikā Vācijā gatavojis vairākus inscenējumus vietējai teātŗa kopai. ASV ieceļojis 1949. gadā, atrodot laiku arī mākslai. Kādus 15 gadus gatavojis dekorācijas Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansamblim, pārvedot tās no Kalamazū uz Bostonu. Viņš zīmējis arī dekorācijas A. Brigaderes Sprīdīša izrādei 1978. g. dziesmu svētkos Bostonā. Inscenējumi darināti arī Ceļojošam teātrim un Kalamazū vietējiem teātŗa ansambļiem. A. Vinklers 1965. gadā saņēmis ģen. K. Goppera balvu par dekorāciju metiem izstādei Zelta zirgs un vairākus atzinības rakstus.

V. Bokis

Arāja daudzinājums

Savā zemē dzīvodami, latvieši no sākta gala bijuši zemes kopēji. Zemi kopt nebija tikai darbs maizes iegūšanai, tas bija arī civilizācijas darbs: zemkopju kultūra vienmēr spēj attīstīt daiļākas un pilnīgākas formas kā klejotāju ciltis. Arāja darbs tālab prasa ne tikai fizisku spēku, bet arī gudrību:

Aiz Daugavas augsti kalni,
Nolaideni tīrumiņi;
Tur vajaga sirmu zirgu,
Gudru vīru arājiņu.

Spēks, gudrība un daiļuma, kultūras alkas ir arāja īpašības, un tāpēc arājs vienmēr ir bijis cienīts un godāts. Šeit, protams, tikai retais no mums vairs pārtiek no zemes kopšanas, bet latviešu arāja īpašības savu skaistumu un vērti nav zaudējušas, tās ir mūžīgas.

Burtnieki tāpēc 29. aprīlī pl. 15 rīko Latviešu namā Toronto Arāja daudziņājumu. Dižrunu teikts Juris Kļaviņš no ASV.

Viņš dzimis 1917. gada 5. martā Krievijā, kur vecāki vadījuši bēgļu gaitas. 1. Pasaules kaŗa bēgļi bija laimīgāki nekā mēs: jau pēc pāris gadiem viņi varēja atgriezties brīvajā Latvijā. Jurim tāpēc bija iespēja augt un mācīties pašu zemē. Viņš izvēlējās arāja darbam gauži līdzīgu profesiju — beidza Rīgas Valsts tehnikuma kultūrtechnikas nodaļu. Izglītību turpināja Fiziskās audzināšanas institūtā, spēlēja futbolu, bet galvenais bija institūts, lai savas zināšanas dotu tālāk jaunajai Lavijas audzei.

No kalpošanas sarkanarmijā pēc Latvijas okupācijas, laimējās izvairīties, bet pret to cīnās 2. Pasaules kaŗa laikā 15. latviešu divīzijā. Pie Cesvaines smagi ievainots, apbalvots ar 2. šķiras Dzelzs krustu. Leitnants Juris Kļaviņš, kāju zaudējis, armiju atstāj 1944. gadā. Pēc kaŗa dzīvo Eslingenā, kur izmācās par zeltkali, daiļu latvisku rotu darinātāju.

Kopš 1951. gada dzīvo ASV. Daudz pētīt mūsu senās rotas un latvisko dzīves ziņu. Ar dzīvesbiedri Gaidu izaudzinājuši meitu un divus dēlus. Ne tikai saviem bērniem viņš rādījis mūsu kultūras pārbagātos apcirkņus. 2 x 2 nometnes bez viņa piedalīšanās nemaz vairs nav iedomājamas, tāpat kā dažādās vasaras ģimnazijas, saieti, sarīkojumi. Un kāpēc viņš šo lielo un bieži arī nepateicīgo darbu dara? — „Ja kaut viens latviešu jaunietis paliek latvietis, tad ir vērts strādāt!"

Burtnieki visus aicina iepazīties ar Juri Kļaviņu un kopā ar viņu piedalīties Arāja daudzinājumā.

G.B.

Nelaidisim mūsu grāmatas zudumā

GRĀMATU KLUBA SANĀKSME NOTINGHAMĀ

DVF Notinghamas nodaļas Grāmatu kluba gada sanāksmē Dr. O. Lūsis stāstīja par vīrišķīgo un sievišķīgo dabā, stāstījumu papildinot ar slīdītēm. Bija sapulcējušies 30 interesentu, to skaitā arī viešņa no Rietumvācijas — studente Diāna Rētiga.

Grāmatu kluba sapulci vadīja kluba priekšnieks Austris Veichelis, bet protokolēja M. Burģelis. Pērngad grāmatu klubam bijuši 27 biedri; divi miruši — V. Lielgalvis un I. Reiniks. Biedru maksās ienākušas 84 mārciņas, iegādājoties 16 grāmatas, bet 12 grāmatas saņemtas ziedojumos. Aizvadīts jau 15. darbības gads. Šinī laikā iegādātas 466 grāmatas, kas pēc izlasīšanas nodotas nodaļas bibliotēkai. Klubs izdod savu rakstu krājumu Ciba, pašreiz sagatavošanā 18. numurs. Pagājušā gadā notikuši 5 sabiedriski sarīkojumi, isekaitot literāro vakaru septembrī, kad savus darbus lasījuši Gunārs Janovskis, Eduards Salna un Karīna Eglīte. Arī šogad klubu vadīs A. Veichelis ar palīgiem M. Burģeli un A. Bružiku.

Pārrunās ierosināja DV dienu laikā 8. un 9. septembrī Notinghamā izkārtot visu DVF grāmatu klubu vadītāju un interesentu sanāksmi. Grāmatu klubi vēl darbojas Lesteras, Birminghamas un Volverhamptonas DVF nodaļās. Klubs savu laikā darbojās arī pie Londonas DVF nodaļas, bet pēdējos gados darbība apsikusi. Sanāksmes ar referātu un pārrunām varētu rosināt arī citu grāmatu klubu darbību, kāda doma guva klātesošo atbalstu.

Radās jautājums, ko darīt ar grāmatām, ja vēlāk nebūtu, kam tās atstāt? A. Veichelis norādīja, ka tās lietderīgi nodot DVF Straumēniem to plašās bibliotēkas paplašināšanai.

Dr. O. Lūsis ir Šefīldas universitātes mācībspēks. Viņa priekšnesums ilga turpat stundu. Referents izteicās, ka ir ar mieru referēt arī citās DVF saimēs, ja rastos interese. Viņš izteica cerību, ka līdzīgā veidā par dažādiem populārzinātniskiem tematiem varētu referēt arī citu profesiju darbinieki. Anglijā desmit vietās ir DVF nami ar piemērotām telpām, kur referātus viegli izkārtot.

J. F.

Juris Kļaviņš

Svētdien, 29. aprīlī, pl. 15 Sv. Patrika baznīcā,

141 McCaul ielā, Toronto

GARIGS KONCERTS

Piedalās:

A. Raikovska — soprāns
R. Āze — ērģeles
E. Treijs — vijole (alts)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

22. aprīlī pl. 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcas zālē māc. Ā. Čopa referāts „Jaunie un vecie". Šoreiz aicinātas visas paaudzes. Kafijas galds. Dāmu komitejas sarīkojums.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

26. aprīlī pl. 14 Latviešu namā Pensionāru apvienības sanāksme. Izrādīs fragmentu no Skroderdienām Silmačos.

27. aprīlī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcas zālē Saulaines vakariņas ar mūzikāliem priekšnesumiem. Atlikums par labu mazo bērnu nometnes izbūvei.

28. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. Spēlēs Runči. Atlikums par labu invalidu aprūpei.

29. aprīlī pēc dievkalpojuma (apm. 12.30) Sv. Jāņa baznīcā māc. Jāņa Sapieša (no Anglijas referāts — Personiski novērojumi par tautu un baznīcu okupētajā Latvijā un Padomju savienībā, kā arī par satikšanos ar Solžeņicinu.

29. aprīlī pl. 15 Sv. Patrika baznīcā, 141 McCaul ielā **Garīgs koncerts.** Piedalās: A Raikovska — soprāns, R. Āze — ērģeles un E. Treijs — vijole.

29. aprīlī pl. 15 Latviešu namā Burtnieki rīko arāja daudzinājumu.

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

5. maijā pl. 19.30 Bickford Park vidusskolā DV teātris Kanadā izrādīs Mārtiņa Zīverta lugu Nauda.

13. maijā baritona Alberta Vītola 60 g. jubilejas koncerts.

3. jūnijā pl. 17 Austrālijas Saules Josta uzvedīs „Marietas dziesmu" Raiersona auditorijā Biļetes pirmd. un otrdienās no pl. 19—21 Latviešu namā pie Diždanča. Atlaide tikai iepriekšpārdošanā.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTS

3. novembrī pl. 20 Raiersona teātrī Alfrēda Kalniņa 100 gadu atceres koncerts. Apvienotie koŗi, solisti un orķestris.

SIDRABENĒ

12. maijā pl. 19 E. Beitānes koncerts, pie klavierēm Ruta Āze, kas piedalīsies arī ar solo priekšnesumiem. Deja. Spēlēs Runči

BĒRZAINE

28. aprīlī pl. 10 Bērzainē TLMM kluba pirmās šīs sezonas tītaru šaušanas sacensības.

HAMILTONA

29. aprīlī pl. 16, Dr. P. Vasariņa 25.gadskārtējais literārais vakars par tematu „Latviešu dzeja 150 gados" HLB namā 16 Queen Str. N. Rīko HLB dāmu komiteja.

DV Milvoku apvienības Leģiona atceres sarīkojumā. Augšējā attēlā svētku runas teicējs DV ASV ideoloģijas nozāres vadītājs V. Lagzdiņš. Vidū: V. Mundeciema pasniedz ziedus bijušajam leģionāram J. Klaustiņam. Vidū — J. Ozols. Apakšējā attēlā: Soliste Ilga Vijuma saruna ar agrākajiem leģionāriem A. Mundeciemu (vidū) un A. Kittu.

Foto: V. Jaunkalnietis

Ko šovasar gaidīsim Rīgā?

Izvēloties rotaļīgās „Rīga dimd" skaņas kā ritmu Eiropas vasaras skolas „Rīga" darba izveidei, iecerētais tiktāl sekmējies, ka var jau atbildēt uz jautājumu — kas to Rīgu dimdinās?

Eiropas vasaras skolas skolotāji, audzinātāji un skolēni nāks no Eiropas zemēm un citiem kontinentiem. Skolēnus iedalīs divās vecuma un vairākās zināšanu vai interešu grupās. Latviešu valodas un literatūras nozarē darbosies Rita Brūvere (Vācija), Pāvils Johansons un Valentīna Lasmane (abi no Zviedrijas). Latvijas vēstures nozare uzticēta Dr. Laimonim Streipam (ASV). Ar šo izvēli beidzot arī Eiropas latviešu „Mazputniņa paaudzei" būs iespējams satikties ar ilggadējo bērnības dienās lasītā žurnāla redaktoru. Dr. L. Streips māca Latvijas vēsturi Kr. Barona skolā Čikagā. Drīzumā ALA apgādā iznāks viņa grāmata skolām — Visjaunāko laiku Latvijas vēsture.

Mūzikas nozarē nošu un dziesmu izvēli jau apzina Minsteres latviešu ģimnazijas mūzikas skolotāja Edīte Annusa-Zeile, lai šos materiālus varētu izsūtīt koklētājiem, stabulētājiem un dziedātājiem. Vasarā skolas darbā strādās jaunā komponiste Ilze Akerberga (ASV) un Ārvaldis Picka (Vācija). Tautas dejas un rotaļas apmācīs Helmūts Lībietis (Anglija), bet palīgos vispusīgā Iveta Asone (ASV) un akordeonists Reinis Gabaliņš (Anglija).

Skolas un audzināšanas darbā talcinieku vidū būs skolotāja Alma Aložāne (Vācija), Zenta Blezūra (Anglija) un Maruta Liepa (Vācija). Vasaras skolas vadība turpmāk izstrādās pievilcīgu interešu grupu, sporta un brīvā laika norišu programmu.

Akcentējot latvisko audzināšanu, tajā iekļauta arī reliģiskā un ētiskā audzināšana. Par vasaras skolas garīgo aprūpi gādās mūsu baznīcas pārstāvji. Arī „Rīgā", tāpat kā citās vasaras vidusskolās, reliģiskie un nacionālie centieni ies ciešā kopsolī, lai mūsu jaunatne domās un darbos augtu Dievam un Latvijai.

Eiropas vasaras skolas aicinājumi arvien jūtamāki atbalso latviešu ģimenēs. Līdz marta beigām bija jau pieteikušies 18 skolēni: 10 no Vācijas, 6 no Anglijas, pa vienam no Zviedrijas un ASV. Šo jaunie-šu vidū redzami astoņi Eiropas dziesmu svētku Jaunatnes rīta dalībnieki, kā arī trīs meitenes, kas tikai pēdējos gados izbraukušas no Latvijas.

Ļoti ieteicams, ka vecāki pasteidzas ar bērnu pieteikšanu Eiropas vasaras skolai. Skolotājiem jāiepazīstas ar skolēnu zināšanu un interešu līmeni, kā arī skolas centram jāpalīdz izkārtot pusaudžu nokļūšanu Minsterē. Tādēļ vecāki, jaunieši un skolu darbinieki aicināti sazināties ar vasaras skolas vadību. Tuvāka izziņa: I. Balodis, EVS administrā-

(Nobeigums 11. lp.)

Izīrējama māja

ar lielu dārzu

Pikeringā.

Telef. 839-1822

Crest Motors Custom Service

labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.

S. Miķelsons, latviešu uzņ.

Balsis no ieslodzījuma

NO SAMIZDATA MATERIĀLIEM

Rietumus sasniegusi vēl viena politiski ieslodzītā latvieša vēstule. Viņa vārds Ivars Grabāns. Pirmo reizi par Ivaru Grabānu uzzināts no ieslodzītā padomju ebreju tautības psichiatra Semjona Gluzmana vēstules kādai dānietei. Šajā vēstulē Semjons Gluzmans apraksījis Ivara Grabāna likteni kā latviešu tautas varonības piemēru.

Grabāns pēc otrreizējās Latvijas okupācijas 28 jaunu zemnieku grupā aizgājis mežā. Viņi turpinājuši partizānu kaŗu 12 gadus. Vājie nav izturējuši — zaudējuši prātu, izdarījuši pašnāvību vai arī padevušies padomju okupantiem, noticot viņu solījumiem. Padevies arī Ivars Grabāna brālis, kas pēc trim gadiem Sibirijā jau kļuvis kroplis un tagad savas mūža pēdējās dienas pavada nespējnieku namā.

Par pārtikas piegādāšanu saviem dēliem apcietināta Grabānu māte, kas no Sibirijas neatgriezās.

Ivars Grabāns palicis mežā līdz 1956. gadam, kad beidzot sācis strādāt kolchozā. Čeka solījusies viņu apžēlot, ja ar to sadarbošoties. Grabāns piedāvājumu noraidījis. Čekas vīri piedraudējuši: „Mēs vēl tiksimies!" Turpmākos 12 gadus Grabāns atstāts čekas draudos. Šinī laikā viņš nav neko sev iegādājies, ne arī nodibinājis ģimenes dzīvi, gaidīdams uz draudu īstenošanos. 1968. gadā viņš beidzot apcietināts un sodīts ar 15 gadiem par „banditismu un dzimtenes nodevību".

Atrodoties Urālu nometnē Nr. 35, Grabāns nesalauzts turpinājis cīņu. 1975. gadā viņš kopā ar daudziem citiem politiski ieslodzītajiem parakstījis apsveikuma vēstuli akadēmiķim Andrejam Saharovam, sakarā ar Nobela miera prēmijas piešķiršanu. Tā paša gada beigās viņš kopā ar 26 citiem padomju politiski ieslodzītajiem parakstījis iesniegumu, ka atteicas no padomju pavalstniecības, vēlāk rakstot Dānijas sūtnim un lūdzot Dānijas pavalstniecību. Grabāns raksta, ka tagad viņa vienīgā un pēdējā vēlēšanās — nomirt brīvā zemē.

Rietumus tagad sasniedzis kāds Ivara Grabāna iesniegums PSRS Augstākās padomes prezidijam, kurā drosmīgi protestē pret latviešu valodas diskrimināciju, kaut arī padomju konstitūcija sola visām nācijām un visām valodām vienādas tiesības. 36. pantā teikts, ka jebkāda brīvības ierobežošana vai tiesību pārkāpšana nacionālu iemeslu dēļ sodāma pēc likuma. Pagājušā gada 21. martā Grabāns nosūtījis Augstākās padomes prezidijam šādu vēstuli:

„Man kā ieslodzītam ir tiesības nosūtīt divas vēstules mēnesī. PSRS sakaru ministrija garantē vēstuļu piegādi uz jebkuŗu Padomju savienības vietu deviņu diennakšu laikā. Manas vēstules uz manu dzimteni Latviju iet 50 līdz 60 diennaktis. Tādā kārtā apsolītās tiesības un garantijas paliek tikai tukši vārdi.

Nometnes administrācija paskaidro, ka tāda sarakstes tiesību pārkāpšana rodas sakarā ar obligāto vēstuļu cenzēšanu, kas notiek krievu valodā. Tāpēc vēstules vispirms pārtulko krieviski. Lai es saņemtu atbildi no saviem tuviniekiem un draugiem Latvijā, man jāgaida vismaz četrus mēnešus. Un tikai tāpēc, ka es rakstu latviešu valodā! Es neesmu pats labprātīgi izvēlējies atrasties šeit ieslodzījuma nometnē svešā zemē. Atņēmusi man brīvību, atņēmusi dzimteni, jūsu vara tagad grib man atņemt arī dzimto valodu. Es protestēju pret nekrievu politieslodzīto diskrimināciju, tajā skaitā arī mani — par atteikšanos noliegt savu dzimto valodu. Turklāt tas ir rupjš padomju likuma pārkāpums, jo PSRS Konstitūcijas 34. un 36. pants nodrošina visām nācijām un visām valodām vienādas tiesības.

Piezīmē: Rakstisks paziņojums par manas 1977. g. 5. decembrī izsūtītās vēstules saņemšanu tikai 1978. gada 31. janvārī. Šis rakstiskais paziņojums mani sasniedza 1978. gada 8. februārī."

I. Grabāns

Pūp

KLĪVLA

Pūpols
certa sm
tajā Apv
namā bi
ŗa debīja
Dr. Viļņ
deviņām
mām, n
ļoti kom
ru dzied
Feils, V
H. Pava
Ciemiņš,
„laikme
lieldarbs
ar teno
Koŗis g
rammu
mēnešos
anšu b
orientēša
mos un
kvalifikā
neņemot
negludu
sti, krāš
mēr alti
vairāk
pa. Koŗi
bet liel
priekšnes
pusei no
skolotas
tiku va
trio vai
kā to
pirmajā
dziedāju
izskaņā
solisti —
Štelmani
Jansons,
Grendze,
rauda, Z
un Ausm
solo, d
klavieŗu
Dr. V. C

Krasi
akordu"
ma" at
ponēto
miņš v
ērģelnie
kuŗa šo
lieldarb
divu m
atskaņo

Eiropas nazijas Bradfor te Zeile serman Pēteris Georgs

Pūpolsvētdienas koncerts

KLĪVLANDIEŠIEM JAUNA ĒRĢELNIECE

Pūpolsvētdienas garīgā koncerta smagumpunkts pārpildītajā Apvienotās draudzes dievnamā bija draudzes jauktā kora debija diriģenta komponista Dr. Viļņa Cieminja vadībā ar deviņām latviešu autoru dziesmām, no kurām vairākas ir ļoti komplicēti kantātes izmēru dziedājumi. Autori — Alfr. Feils, V. Baštiks, T. Ķeniņš, H. Pavasars, J. Zālītis un V. Cieminš. Pirmatskaņojums — „laikmetīgā" stila V. Cieminja lieldarbs „Kristus kalna runa" ar tenora Andŗa Ūdŗa solo. Koris grūto, atbildīgo programmu godam pieveicis trīs mēnešos: tīra intonācija, niansu bagātība, vispreczizākā orientēšanās untumainos ritmos un tempos, vispār augstas kvalifikācijas koša skanēšana, neņemot vērā dažus niecīgus negludumus vīru balsīs. Augsti, krāšņi skanīgi soprāni, tomēr alti ir visstabilākā, visvairāk cildināmā balsu grupa. Koris nav liels skaitā (35), bet liels savā kvalitātē un priekšnesumā, jo turpat vai pusei no kora ir tiktālu apskolotas balsis, ka tās ar patiku var klausīties duetos, trio vai solo priekšnesumos, kā to piedzīvojām koncerta pirmajā daļā, kur ar pieciem dziedājumiem ļoti simpatiskā izskaņā uzstājās pieminētie solisti — Rasma Sockis, Edv. Štelmanis, Ilga Rubene, L. Jansons, M. Rusmanis, D. Grendze, Andris Ūdris, Z. Tērauda, Z. Kēlere, Liesma Rops un Ausma Pirktiņa. Tie bija solo, dueti un trio, kuriem klavieŗu pavadījumus spēlēja Dr. V. Cieminš.

Krasi laikmetīgā „čupu akordu" un citu „modernisma" atribūtu stilā nupat komponēto ērģeļu sonātu Dr. Cieminš veltījis mūsu jaunajai ērģelniecei Līgai Zemesarājai, kuŗa šo tik ļoti komplicēto lieldarbu ar mūsu necilajām divu manuāļu ērģelēm tomēr atskaņoja iespējami labā izpildījumā. Var ļoti priecāties, ka nupat maija mēnesī universitāte Līgu graduēs kā jaunu, profesionālu ērģelnieci. Speciālā koncertā ar universitātes lielajām ērģelēm tad viņa, starp citu, atskaņos amerikāņu publikai un profesoriem arī pieminēto jauno Cieminja ērģeļu sonātu. Brauksim gan klausīties: līdz Kentai tikai krietna stunda.

Jā — Cieminja mūzika var patikt, vai nepatikt, to var saprast, vai pārprast, bet tur ir lielas vērtības, kuŗas garantē neparasti izcila mūziķa talants un slavenās Oberlin konservātorijas kompozīcijas teorijas un klavieŗu graduācijas. Lielisks arī kā diriģents, bet nezinu, kāpēc līdz šim viņu nav vēl „ieraudzījuši" dziesmu svētku rīkotāji.

Kopsummā — Pūpolsvētdienas koncerts jāvērtē kā ļoti labi izdevies, tiklab ar jauniem sasniegumiem izpildījumos, kā arī ar abiem lielajiem Cieminja jaundarbiem, kuŗus tik skanīgi nodemonstrēja koris un jaunā ērģelniece Līga Zemesarāja. Tagad nu atliek turēt īkšķus, lai pēc pilngadības sasniegšanas mūzikā un gadu skaitā Līga arī turpmāk paliktu klīvlandiete.

J. Kalnietis

Austrālijas vanadzes savā salidojumā Adelaidē. Apakšējā uzņēmumā DV sapulcē Adelaidē. Aizmugurē Adelaides DV vīru koris Daugava. Foto: Dzidra Kocha

Miris Arturs Priednieks-Kavarra

St. Pētersburgā, Floridā, 9. aprīlī miris pazīstamais Latvijas laika dziedonis Arturs Priednieks-Kavarra, izvadīts pēdējā gaitā 13. aprīlī. Viņš dzimīs 1901. gada 29. jūnijā Liepājā, dziedājis savas dzimtās pilsētas un Rīgas operā, ceļojis arī pa ārzemēm. Viņa iedziedātās skaņu plates Latvijā bija plaši iecienītas, tās visur labprāt klausījās. Priednieks jau agrāk ārstējās slimnīcā, bet vēlāk pārvietots uz atpūtas namu.

Arturs Priednieks pirms pensionēšanās bija dziedāšanas profesors Gustava Ādolfa kolledžā Minesotā, pēc tam pārcēlās uz Floridu, kur rosīgi piedalījās sabiedriskajā darbā, diriģēja arī St. Pētersburgas latviešu kori. ASV ieceļoja no Vācijas. Artura Priednieka skatuves darbs sākās 1924. gadā Liepājas operas korī, vēlāk dziedot solo partijas. Kopš 1928. gada dziedāja Berlīnes valsts operā tenora lomās. 1931. gadā viņš saistījās Nacionālajā operā Rīgā, kur dziedāja visās galvenajās tenora varoņlomās. No 1935. līdz 1937. gadam papildinājās Vīnē, kur dziedāja Vīnes valsts operā, viesojās arī Ciriches, Ženēvas un Gracas operās.

Arturs Priednieks dziedājis arī daudzos koncertos, bet kaŗa laikā 15. latviešu divīzijas kaŗavīriem.

(Rd.)

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības Anglijā nodaļa bija izkārtojusi Minsteres latviešu ģimnazijas turneju Anglijā, kur ģimnazisti ar raibo uzvedumu Saulgrieži viesojās Londonā, Bradfordā un Straumēnos. Attēlā minsterieši Straumēnos 1. aprīlī. 1. rindā no kreisās: Edīte Zeile-Annusa, Inta Dundure, Vita Tērauda un Andrea Pauzere; 2. r. no kreisās: Reds Hausermanis, Māra Zemīte, Ingrīda Balode, Jāna Kadeģe, Astra Berklāva; 3. r.: Roberts Spoģis, Pēteris Galiņš, Juris Raiska, Liene Ozola un Jānis Burmeistars; aizmugurē Mārtiņš Dāle, Georgs Smirnovs un Aivars Sinka. Foto: H. Blezūrs

GRAND RAPIDI

● DV apvienības gada sapulcē ievēlētā valde amatus sadalījusi šādi: priekšnieks Arnolds Balodis (ievēlēts sapulcē), vietnieks, sporta un jaunatnes nozares vadītājs Maksis Jansons, priekšnieka vietnieks un sarīkojumu daļas vadītājs Richards Bergmanis, kasieris, grāmatvedis, mantzinis un DV Mēnešraksta abonentu pārzinis Alfreds Mačs, sekretāre un iekšējās informācijas vadītāja Ņina Graube, ārējās informācijas vadītājs un sarīkojumu daļas vadītāja palīgs Dāvis Polis, aprūpes daļas vadītājs Kārlis Rozenbergs, Vanadžu kopā par vadītāju izraudzīta līdzšinējā Elvīra Brūna, priekšnieces palīdze un grupas vadītāja Marta Bārdiņa, priekšnieces palīdze un grupas vadītāja Ņina Graube, sekretāre Olga Jansone, kasiere un grupas vadītāja Amālija Švecha, biedrzime Olga Roziņa, mantzine un slimnieku apmeklētāja Anna Tarbunasa.

V. Z.

● Grand Rapidu mākslas mūzeja aprīļa izdevumā bija ievietots raksts ar foto attēlu, pastāstot, ka Olga Silava pēc 23 gadu uzticīgas kalpošanas tagad pievērsusies savam skaistajam rožu dārzam mājas aizmugurē. Vēl paskaidrots, ka O. Silava mūzejā sākusi strādāt 1956. gadā, pieņemot publiku un rūpējoties par telpu uzraudzību. Nedēļas nogalēs viņa bijusi vienīgā štata persona mūzejā, apkalpojot publiku. Drīz pēc iestāšanās darbā viņa pārņēmusi arī glezņu un reprodukciju iznomāšanu skolām, veikaliem un atsevišķām personām.

V. Z.

Ko sovasar . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

tors, Haus Rīga, Wienburgstr. 56, 4400 Münster, Germany, Tālr. 0251-22226.

Vasaras skolas darbības laiks no 14. jūlija līdz 30. jūlijam. Skola strādās Minsteres ģimnazijas telpās. Dzīvošana internātā, bet ar telšošanas iespējām Minsteres apkārtnē. Skolā uzņem zēnus un meitenes no 1962. līdz 1968. g. dzimušos, kas spēj latviski sarunāties. Skolas dienas maksa 15 DM. Iespējamas arī stipendijas. Pieteikšanās līdz 30. aprīlim. Pieteikumā jāmin: vārds un uzvārds, dzimšanas dati un adrese. Vēlamas ziņas par jauniešu nodarbībām, piem. dzied korī, koklē, dejo tautas dejas, spēlē fuutbolu, volejbolu, basketbolu u.c.

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

RM
ROSAR-MORRISON
NSM
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 942-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĀRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LATVISKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

PANORAMA FURNITURE
309 Augusta Ave., tālr. 924-9769, Toronto
Plašā izvēlē dzīvojamās istabas, ēdamistabas, guļamistabas, virtuves iekārtas. — Televīzijas aparāti, ledusskapji, elektriskās plītis, veļas mazgājamās mašīnas, stereo aparāti.

Jūs varat iegādāties visu, kas jums vajadzīgs dzīvokļa iekārtošanai.

Laipna apkalpošana. Iespējams arī uz nomaksu. Runājam latviski. Atvērts 9.30 — 7.30 vakarā. Piegāde un novietošana dzīvoklī par brīvu.

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5
Tālr. 531-3098

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Latviešu JAUNIEŠI, iestājieties
MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ!
- ☐ Modernas mācības
- ☐ Pilnas ģimnazijas kurss no 5. līdz 13. klasei
- ☐ Abitūrija iespējas
- ☐ Iespēja iemācīties vācu valodu
- ☐ Katram sava istaba internātā Rīga

Izprasiet iestāšanās anketas tagad.

Pieteikšanās 1979./80. māc. gadam līdz 30. aprīlim.
A. Liepkalns,
ģimnazijas direktors,
Wienburgstr. 52—54
44 Münster, Westf.,
West Germany.

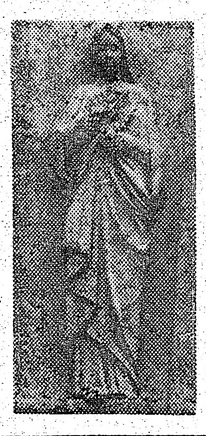

Gatavo
piemineklus un
skulptūras
CANADIAN ART
MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

4. gaidu un skautu lielnometne

Latviešu gaidu un skautu vadītāji Klīvlandes apvienotās draudzes namā pārrunāja 4. lielnometnes sagatavošanas darbus. Sanāksmē piedalījās skautu organizācijas pilnvarnieku priekšsēdis Fr. Sīpols, gaidu un skautu novadu priekšnieki un vienību vadītāji. Kopējo gaidu un skautu organizācijas dalībnieku sēdi vadīja E. Zariņš, bet protokolu rakstīja I. Abermane.

4. gaidu un skautu lielnometnes nosaukums — Kāvu gaisma, un tā autore ir Detroitas latviešu gaidu vienības vadītāja Irēne Sīpola. Viņa norādīja, ka šis simboliskais nosaukums ir senlatviešu ticējums, jo kāvu gaisma brīdijusi būt stipriem un modriem visu grūtību pārvarēšanā.

4. Lielnometne paredzēta 1982. gada augustā Michiganā. Tajā piedalīsies skauti un gaidas no visas brīvās pasaules. Nometnes sagatavošanas priekšdarbus jau kārto ASV vidienes apgabala un Kanadas gaidu un skautu organizācijas darbinieki. Lielnometnes darba sēdes līdz turpmākam notiks Klīvlandē un Detroitā.

Nometnes budžets lēsts uz 75.000 dolariem. Nometnes rīkotāji cer šo ievērojamo summu sagādāt ar centrālo organizāciju, draudžu un fondu atbalstu, vācot arī ziedojumus un rīkojot loteriju.. J. E.

Pārdodama 5 istabu ziemas māja Pefferlaw miestiņa pievārtē, pie Simcoe ezera.

Moderna virtuve un vannas istaba, elektriskā apkure, lielš, iekopts dārzs, plata iela. Iemaksa $4000. ZVANĪT:

V. Muktam
533-8553
Skyline Real Estate Ltd.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

IGAUNIETE
vēlas rast
LATVIEŠU DRAUGU
— kungu, nedaudz vecāku par 40 gadiem. Lūdz rakstīt šai avīzei ar norādi: Draudzība.

Nodibināts pieminekļa un ērģeļu fonds

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes gada sapulci pēc dievkalpojuma baznīcas lejas zālē 1. aprīlī atklāja draudzes priekšnieks J. Siliņš, vadīja A. Grīnbergs, protokolēja B. Mainis. Sapulcē piedalījās 55 draudzes locekļi, kas noklausījās ziņojumus, pārrunāja un vērtēja draudzes garīgās rosmes, apsprieda saimnieciskās lietas un izteica dažus ierosinājumus.

Draudzes māc. J. Mednis ziņoja, ka pagājušā gadā notikuši pavisam 52 dievkalpojumi. Dievgaldnieku skaits bijis 321, krietni vairāk nekā iepriekšējā gadā. Kristīti 2. laulāti 4 pāri, no kuriem 2 jauktas laulības, miruši 16, no tiem 14 bijuši draudzes locekļi. Notikušas 16 bībeles stundas ar caurmēra apmeklētāju skaitu 70. Izkārtots viens garīgs saiets draudzes lauku īpašumā Mežvidos. Jauktu laulību piederīgajiem noorganizēti 7 dievkalpojumi ar caurmēra apmeklētāju skaitu 26. Darbību uzsācis draudzes koris A. Judovicas vadībā. Darbs ar jauniešiem notiek divās vecuma grupās, katrai atsevišķi. Apmeklēti slimie un vecie ļaudis mājās, veco ļaužu mītnēs un slimnīcās. Vecajiem ļaudīm bijusi arī iespēja noklausīties mācītāja sprediķus un bībeles stundu tekstus, kas ieskaņoti skaņu lentē.

Mācītājs vēlējās, lai būtu talcinieki kristīgās namturības darbā. Vūdlavna kapsētā vēl aizrunātas 140 kapu vietas. No pārskata bija redzams, ka lielās pūles mācītājs veltījis draudzes locekļu apzināšanai un pilnīgas kartotēkas iekārtošanai. Draudzē sastāv 464 pieaugušie un 77 jaunieši. Šogad abām literāņu draudzēm notiks kopēji kapu svētki, pirmo reizi šinī latviešu centrā.

Draudzes priekšnieks J. Siliņš pieskāās problēmām par draudzes locekļu maksājumiem un īpašumu apsaimniekošanu. Bažas rada draudzes locekļu novecošanās, bet jaunākie gada gājumi samazinās.

Pašreiz gandrīz puse no draudzes locekļiem jau pārsnieguši 60 mūža gadus. Par draudzes dāmu komitejas darbu ziņoja priekšniece H. Jansone. Dāmu komiteja sniegusi draudzei jūtamu financiālu atbalstu. Nav aizmirsti arī slimie un vecie ļaudis. Draudzes kasieris J. Veceliņš savukārt ziņoja par financiāliem līdzekļiem. Atlikums uz šo gadu naudā un noguldījumos bijis 4.863 dol. V. Fricsons informēja par notikušajām valdes sēdēm, latviešu skolu un bērnu vasaras nometni, E. Avots par Mežvidiem, B. Mainis par bēŗu fondu, Baznīcas Vēstīm u.c., R. Siliņa par gaidu vienību, A. Valdmanis par būvkomisijas veikumiem. Debatēs piedalījās H. Ķerpe, māc. J. Mednis, E. Avots, I. Medne, J. Jaunkalns, O. Jirgensons, A. Tālberga u.c. Pēdējā ierosināja, ka Vudlona kapsētas latviešu nodalījumā būtu ceļams piemineklis. Bija arī ierosinājums nodibināt ērģeļu fondu, lai iegādātos jaunas ērģeles. Par šiem priekšlikumiem nobalsojot, abus fondus nodibināja.

Revīzijas komisijas atzinumu sniedza S. Dziļums, personu un nozaŗu darbību novērtējot atzinīgi. Visus ziņojumus un pārskatus pieņēma vienprātīgi, tāpat 1979. gada budžetu, kas sabalansēts 30.500 dol. apmērā. Sapulce par 10 procentiem paaugstināja algas visiem darbiniekiem. Vēlēšanas šinī gadā nebija paredzētas, jo tās notiek ik pēc diviem gadiem.

V. Zirnītis

Baltijas jūras piesārņošana

Londonas laikraksts Daily Telegraph 30. martā raksta par piesārņojumu, kas Baltijas jūrā radies, pie Ventspils strandējot krievu naftas tankeram. No eļļainā ūdens, kas aizskalots līdz pat Somijas piekrastei, bojā aizgājuši daudzi tūkstoši meža pīļu. Vēl lielāku katastrofu sagaida, gājputniem atgriežoties.

Maskavā notiesāti māksliniekl

Sešiem māksliniekiem Maskavā piespriests cietumsods, apsūdzot viņus „huliganismā". Notiesātie pieder pie pagājušā gadā dibinātās modernās mākslas iniciātoru grupas, kas gribējusi rīkot mākslas izstādi Maskavā 28. aprīlī, lai tā notiktu vienlaicīgi ar līdzīgām izstādēm Vīnē, Parīzē un Nujorkā. Mākslinieki sapulcējušies kādā dzīvoklī, lai sniegtu informāciju rietumu laikrakstu pārstāvjiem. Milicija apcietinājusi dzīvokļa īpašnieci, kas arī notiesāta ar cietumsodu.

HAMILTONA

Sestdien, 7. aprīļa vakarā, latviešu baznīcā notika latviešu draudzes koŗa Ciešanu laika koncerts. Pavadījumus un ērģeļu solo spēlēja Māre Alksne. Koris bija sagatavojis samērā smagu vienas stundas programmu ar Bacha, Mocarta, V. un E. Baštika, A. Skultes, Guno un Čaikovska dziesmām. Divas dziesmas dziedāja koŗa jauniešu grupa. Svētos rakstus lasīja māc. K. Kuškēvics. Diriģente Alma Skudra-Kārkliņa. Koncerta atlikums par labu Gaismas akcijai.

Crest Motors Custom Service

labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 3537. Sestd. darbojas līdz 12.

S. Miķelsons, latviešu uzņ.

Lasītāju vēstules

VAI BEZ MĀCĪTĀJA ZIŅAS

Čikagas latviešu Ciānas draudzes mācītājs V. Vārsbergs bijis pret visiem „kultūras sakarniekiem". Tagad es lasu sludinājumu, ka Akadēmiskā drāmas (bij. Nacionālā) teātŗa aktieŗu grupa viesosies arī Čikagā, un ieejas biļetes varot dabūt arī Čikagas latviešu Ciānas draudzes grāmatu galdā. Kā tas saprotams?

Voldemārs Augusts Čikagā

Mūsu nodaļas biedrs

Augusts Adamovičs

dzimis 1900. gada 15. jūlijā,
miris 1979. gada 15. aprīlī

Ak, retākas rindas ik gadus mums tiek . . .

Sēro

DV Bramptonas nodaļas saime

Mūsu nodaļas biedrs

Ernests Plūdums

dzimis 1899. gada 21. jūnijā Ziemupes pagastā,
miris 1979. gada 14. aprīlī Guelph, Ont.

Ak retākas rindas ik gadu mums tiek . . .

Sēro

DV Bramptonas nodaļas saime

Lūcija Jansons

dzimusi 1890. gada 22. jūnijā,
mirusi 1979. gada 3. aprīlī Toronto

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Marija Bolšteins

dzimusi 1885. gada 21. septembrī,
mirusi 1979. gada 29. martā Toronto

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Ed Šmugajs

Vecā un jaunā Eiropa

(Nobeigums)

Grieķijas Patroso sasniedzam ap pusdienas laiku. Šoreiz izdodas dabūt italiešu kuģi Appia, kas arī uztur regulāru satiksmi starp Itāliju un Grieķiju. Šis kuģis nesalīdzināmi labāks un lielāks par to, ar kuŗu atbraucām. Neņemam ne krēslu, nedz kabīni. Apskatām guļamkrēslu telpas — ļoti labas un tīras. Arī gaiss tīrs, jo smēķēt aizliegts. Noliekam peķeles uz tādiem krēsliem, uz kuŗiem pāri diviem var arī izstiepties. Samaksāju 10 dolaru un liekamies uz auss.

Bufetes telpa liela, tīra un ērta. No rīta piemānāmies tikai ar kafiju. Tā ir italiešu kafija, no kuŗas labi, ja iznāk viens malks, kas maksā 400 liras. Arī no Martini par 400 lirām iznāk tikai tāds pusmalciņš. Pusdienas var ēst restorānā.. Neko tomēr nemaksā sēdēšana un cilvēku vērošana. Viens staigā basām kājām, džīnas atlocītas līdz pus lielam, bet ap kreisās kājas potīti aptītas krelles. Kāda aiziet tik stalti kā Sabas karaliene. Interesanti kontrasti — koptas rokas, bet pilnīgi nekopta bārda, un savēlušos matu pinkas sniedzas līdz pus mugurai. — Jauna vāciete, atlaidusies pusguļus uz muguras, uz krūtīm tur pāris gadus vecu bērnu, kas nemitīgi raud. Pa reizei pie viņas pienāk pinkains vīrietis, kaut ko pasaka un drīz atkal pazūd uz ilgu laiku.. Vai tas būtu viņas vīrs?

Jauna meitene klēpī auklē kādu pinkainu, bārdainu galvu, aizvērtām acīm. Ik pa brīdim meitene to nobučo uz lūpām. Galva nereaģē, tikai pēc katra skūpsta labās kājas īkšķis mazliet pakustas. — Gara auguma holandietis, uzlicis roku uz pleca mollīgai, pēc izskata daudz jaunākai blondīnei un seko tai kā suns saitē. Roka no pleca nekad neatlaižas, pat tad, kad blondīne nopērk pudeli alus un to dzeŗ viena pati, uzsmaidot pārdevējam italietim. Kad alus pudele tukša, viņa to ar troksni noliek uz bufetes un, uzmetusi italietim naidīgu skatu, aiziet. Gara holandieša roka viņai arvien vēl uz pleca.

Pinkains francūzis ubago cigaretes. Kā vienu izpīpo, tā iet nākošo ubagot. Italieši runā tik skaļi, ka liekas, viņi vienmēr par kaut ko strīdētos. Kāda sieviete sev priekšā nes tādu krūšu vezumu, ka paliek viņas žēl, kam tāds smagums jāstumj sev pa priekšu.

Diena paiet nemanot, un vēl pirms pl. 17 esam atpakaļ Brindisi. Vilciens uz Romu aiziet tikai pl. 21.21, un mēs dodamies uz jau pazīstamo Montičio krodziņa dārzu zem palmām, kur italieši dzeŗ alu un vienmēr par kaut ko it kā strīdas. Es dzeŗu balto vīnu — Vino Bianko, kam uz pudeles etiķetes uzraksts: „In vino veritas". Minerālūdens ir tikpat dārgs kā vīns. Pa ielām braukā ormaņi kā vecos laikos Rīgā, bet tos nomāc automašīnu troksnis un daudzums.

Roma astoņos gados neko nav mainījusies. Arī tur var satikt paziņas un draugus. Vatikana latviešu raidītājā gandrīz krūtīs saskrējos ar mons. Dr. K. Ruču no Beļģijas un Dr. P. Babri no ASV.

No Romas dodamies uz Vīni, jo jāsatiek bijušais sidnejietis Uldis Bārda. Pēc dažām neveiksmēm tas arī izdodas. Tā kā otrā rītā ir sestdiena, Ulža mašīnā dodamies uz Volfganga ezeru, kur blakus ezerā Uldis sarunājis ar draugiem makšķerēt. Mēs baudām Austrijas kalnu un ezeru skaistumu. Te jūtama Vecā Eiropa, jo tikpat kā neredz pinkaino ar nodriskātiem džīnu galiem. Te var elpot!

Pārmakšņojam Mocarta vārdā nosauktā viesnīcā, apskatām arī māju, kuŗā dzīvojusi Mocarta māte. Svētdienas rītā pastaiga pa kluso ciematu, baznīcas zvans, dievkalpojums, izbraukums pa ezeru un pēc tam brauciens kalnos paliks neizdzēšamā atmiņā. Pēcpusdienā Uldis ir klāt. Dodamies atpakaļ uz Vīni.

Uldis stāsta, ka Vīnē jāpaliek vēl vismaz vienu nakti, jo ar Vīni esot tāpat kā ar Sidneju. Kas bijis Sidnejā un nav bijis Kings Krosā, tas Sidneju nav redzējis. Tāpat, kas bijis Vīnē, bet nav apmeklējis Grincingu un nogaršojis „Henriger" vīnu, tas Vīni nav redzējis. Tādēļ arī mēs paliekam un nākošā vakarā esam Grincingenas vīna atmosfairā ar Vīnes valšiem un citām piedevām. Te jau Vecā Eiropa iet rokā ar „Jauno Eiropu", bet vecā vēl pārsvarā, un tas mums patīk. Paldies Uldim!

Šveice paliek Šveice — tur nav ne ko pielikt, ne atņemt. To neapnīk skatīt nekad. Šoreiz Šveici gadījās satikt pašā vasaras vidū. Bija interesanti apskatīt dažas tās pašas vietas. Gandrīz tas pats bija ar Vāciju. Šajās abās zemēs var skatīt Veco Eiropu dabā, bet laudis lielāko tiesu jau pieder „Jaunajai Eiropai". Izaugušas jaunas paaudzes, tām savas prasības un izdarības. Mums viņas var patikt vai nepatikt, bet jāpieņem, kādas tās ir. Tāpat tas ir arī Zviedrijā. Stokholma ir tā pati Stokholma, bet stokholmieši nav vairs tie paši.

Somija pirms pāris gadiem iekļāvusies „Eurailpass" sistēmā. Nav vairs nekādas problēmas tur nokļūt. No Stokholmas ar kuģi braucām uz Helsinkiem, bet atpakaļ braucām no Turku, lai caur vilciena logu ko vairāk redzētu. Helsinki ir mazliet īpatnēja, bet tomēr vakareiropiska pilsēta. Vienīgi baltā katedrāle ar apaļo kupolu atgādina Somijas pagātnes saites ar austrumiem. Visiem zināms, ka Somija nedrīkst kaitināt savu lielo kaimiņu — Padomju savienību, un tās prezidents Kekonens ir arī pratis visus šos gadus savus tautiešus tā savaldīt, lai tie neizdarītu ko tādu, kas varētu sakaitināt Brežņevu. Katra soma sirdī tomēr deg naids, sarunās reizēm tas izpaužas itin jūtami. Imatras tūristu kartē krievu atņemtie Somijas apgabali iezīmēti sarkanā krāsā.

Bija patīkami, braucot ar vilcienu uz Imatru, vērot Somijas mežus un laukus, kas nežēlīgi smeldzīgi atgādina Latvijas dabu, tikai mazliet klinšaināku, skarbāku. Imatras ūdenskrituma vairs neatradām. Tā vietā uzbūvēta milzu hidroelektriskā spēkstacija. Slūžas atverot un ūdeni vecajā gultnē ielaižot tikai reizi nedēļā, svētdienās, tūristu atrakcijai. Mēs bijām ceturdienā. Atlika tikai nofotografēties pie baltā bērziņa un braukt atpakaļ uz Helsinkiem. Cilvēks dabu pārveidojis, un slavenā Imatras ūdenskrituma vairs nav un nebūs. Žēl, bet somiem elektriskā enerģija vajadzīga.

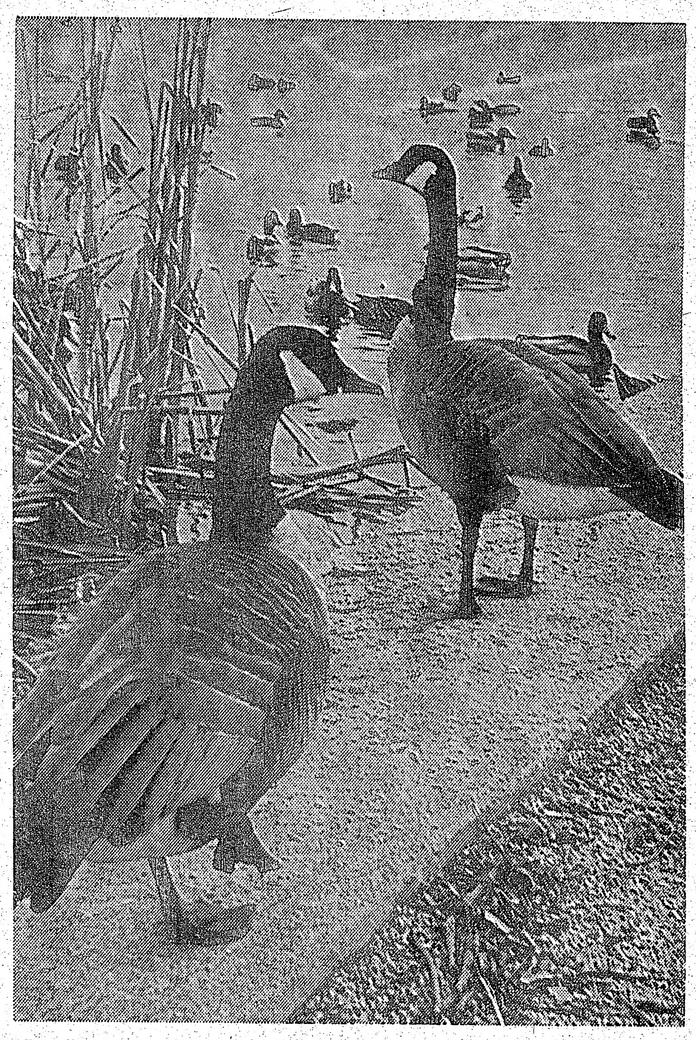

„Kur aizkavējies pavasaris?" J. Liģera uzņēmums

Labi panākumi Baltpex-6 Toronto

Trīs Baltijas filatelijas un numizmatikas klubi savu sesto izstādi — Baltpex 6 bija sarīkojuši Toronto lietuviešu namā, Blūra ielā, 7. un 8. aprīlī. Izstādi šoreiz organizēja lietuviešu klubs, bet pārējie klubi deva par diviem pārstāvjiem katrs. Visas izstādē novietotajā pasta kastītē iemestās vēstules apzīmogoja ar īpašu izstādes uzrakstu.

Izstādi atklāja provinces valdības ministrs Frenks Drea (Minister of Consumer and Comercial Relation), klāt esot Latvijas goda konsulam Toronto Dr. E. Upeniekam un rīcības komitejas locekļiem. Izstādē bija labi pārstāvētas visas trīs Baltijas valstis. Klāstos sakārtoti filatelijas materiāli, lai parādītu apspiesto Baltijas tautu likteni. Par tiem sevišķi interesējās jaunatne, šādā veidā iepazīstoties ar Baltijas tautu pagātni.

No Montrealas izstādē piedalījās pazīstamais filatelists A. Greble ar klāstu — Latvijas pasta vēsture. Viņš ieguva pirmo godalgu. Šajā klāstā bija izsekoti vecie pasta ceļi, cauri Latvijas neatkarības gadiem, krievu un vācu okupācijām, kā arī tagadējam laikam, kad Latviju atkal okupējusi Pad. savienība.

Otru godalgu par klāstu — Latviešu prasība pēc brīvības — izpelnījās U. Ziemelis no Hamiltonas, Ont. Viņš savā klāstā lietpratīgi bija parādījis latviešu tautas nemitīgo cīņu pret apspiedējiem. No Toronto filatelijas kluba J. Ronis ieguva trešo godalgu par Latvijas atbrīvošanas un Latvijas pēdējo pastmarku izdevumiem. M. Zichmanis bija apskatījis Latviju starptautiskā forumā, izpelnoties Toronto latviešu filatelijas kluba celojošo goda balvu.

Ž. Grundmanis ļoti interesantā klāstā parādīja Latvijas laika ordeņus un goda zīmes. P. Rudlaps ārpus sacensības bija izstādījis pilnīgu Latvijas pastmarku klāstu, lai parādītu to bagātību. Viņš bija izstādījis arī Latvijas naudas zīmju kollekciju un pilnīgu metallnaudas klāstu, par ko ieguva trešo vietu.

Toronto latviešu filatelijas un numizmatikas klubs drīzumā jau uzsāks plānošanu 1981. gadā izstādei, latviešu dziesmu svētku laikā Toronto.

P. R.

KALAMAZŪ

◍ DV Kalamazū apvienības gadasvētku sarīkojumā Latviešu biedrības namā sapulcējušos viesus uzrunāja apvienības priekšnieks A. Elksnis, pēc tam programmas daļā dziedāja vanadžu ansamblis diriģenta J. Zuikas vadībā un solisti D. Jumiķe un P. Lielzuika, V. Grinbergam veicot klavieŗu pavadījumus. Speciālu tēlojumu no Janševska darba Dzimtene izrādīja Grand Rapidu vanadzes E. Brūnas režijā. Saviesīgā vakara ievadījumā apvienības priekšnieks A. Elksnis apsveica bijušo kasieri Robertu Zaķi, kas apvienībā par kasieri nostrādājis 21 gadu. Latviešu biedrības priekšnieks V. Miķelsons cildināja vanadžu ansambli par piedalīšanos Kultūras daudzinājumā.

◍ Latviešu skolas bibliotēkā tagad ap 1500 grāmatu. Tās lasīšanai izsniedz visiem tautiešiem skolas mācību laikā, sestdienās no 12 — 14, Latviešu draudzes namā, 828 S. Rose ielā.

◍ Korporāciju kopa nodevusi latviešu skolai 25 dol. ziedojumu. Latviešu biedrība, sadalot Kultūras daudzinājuma atlikumu, piešķīrusi jaunatnes atbalstam Gaŗezerā 200 dol. un biedrības tautas deju kopai Raibie cimdi — 50 dol.

◍ DV apvienība 6. maijā pl. 13 Riversaides kapsētā, pie leģionāra R. Vizuļa kapa, rīko Kurzemes cietokšņa aizstāvju piemiņas brīdi. Atceres akts pl. 15 Latviešu biedrības namā. Par Kurzemes cietokšņa cīņām referēs Arvīds Elgūts no Čikagas.

V. B.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vaid. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1882A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. Andrejs Arājs

Krusta vārds

„Jo krusta vārds ir ģeķība tiem, kas pazūd, bet mums, kas topam izglābti, ir Dieva spēks. Mēs sludinām Kristu, krustā sisto, kas jūdiem apgrēcība un pagāniem ģeķība..." 1. Kor. 1:18,23.

Kristus krusts ir centrāls faktors kristiānismā un katra kristieša dzīvē. Bez tā nav patiesa kristīga dzīve. Pateicoties Kristus krustam, cilvēks iegūst grēku piedošanu. Pateicoties Kristus krustam, cilvēks manto dvēseles mieru. Un mūsu teksts runā vēl par kādu Kristus krusta elementu: Krusta vārds ir — Dieva spēks. Kad garīgi atdzimušais cilvēks speŗ savus pirmos soļus, viņam vajadzīgs spēks. Kad Dieva cilvēks cenšas piepildīt debesu valstības patiesības, viņam vajadzīgs spēks. Apustulis saka — krusta vārds ir Dieva spēks.

Bet krusta vārds nav Dieva spēks visiem cilvēkiem. Lasām, ka jūdiem tas ir apgrēcība un pagāniem ģeķība. Jūdi nespēja iedomāties Mesiju, savienotu ar krustu. Cietēju Mesiju viņi nevēlējās. Tāpēc Vecās Derības praviešojumi, kas runā par cietēju Mesiju, viņiem nepatīk. Turpretī patiesam kristietim vēsts par Kristu pie krusta ir nozīmīgākā patiesība.

Otra svarīga patiesība īstam Kristus māceklim ir tā, ka viņš zin, arī viņam jāmirst pie krusta — jāmirst savam „es", savai patmīlībai, savam miesas prātam, savai vecai dabai. Un šādi mirstot, viņš piedzīvo brīnišķīgu Dieva spēku. Kas negrib veco dabu krustā sist, kam paša „es" ir mīļāks, tas Dieva spēku piedzīvot nevar. Ir vēl daudzi ļaudis, kas gan atzīst krustā sisto Kristu, bet savu grēcīgo dabu krustā sist negrib.

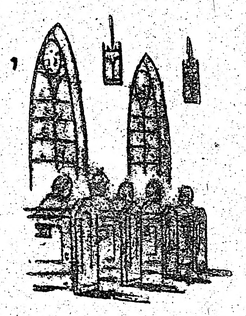

Krusta vārds pagāniem ir ģeķība. Kā pagānu pasaules reprezentantus apust. Pāvils piemin grieķus. Grieķi sevi uzskatīja par senās pasaules aristokratiem. Viņi bija filozofijas un mākslas dievinātāji; Pāvils saka — grieķi meklē gudrību. Viņi bija pārliecināti, ka filozofija nesīs cilvēcei laimi. Gan jau cilvēka prāts atradīs maģisko laimes formulu. Krustā sistais Nācarietis, vai tas varētu pasaulei nest glābšanu? Neiespējami, tā ir ģeķība! Tā domāja grieķi. Kad Pāvils ieradās Atēnās, viņi to nosauca par pļāpu. Pēc Pāvila runas par Kristus nāvi un augšāmcelšanos viņi smējās. Krusta vārds pagāniem ir ģeķība.

Bet vai tikai senie grieķi vien meklēja cilvēcīgu gudrību? Vai arī mūsdienu pasaulē nav tādi ļaudis? Zinātnes un cilvēku gudrības dievinātāji. Kāds progress un sasniegumi, pateicoties cilvēku gudrībai — viņi saka. Atomenerģija, pasaules telpas iekaŗošana un visi pārēje zinātnes sasniegumi! Izglītība — kādas iespējas gūt zināšanas ikvienam cilvēkam! Bet vai izglītība un zinātne cilvēka dzīves dziļākās problēmas ir atrisinājušas, sevišķi garīgās? Tās padara dzīvi komplicētāku un problēmas bieži vēl smagākas. Mieru, pestīšanu, mūžīgo dzīvību cilvēka dvēselei tās nespēj dot. Atrisinājums cilvēka nemirstīgās dvēseles problēmām nāk vienīgi caur Kristus krustu.

Patiesam kristietim tādēļ krusta vārds ir Dieva spēks. Caur to viņš gūst uzvaru kārdināšanās, no kuŗām viņš nebūt nav pasargāts, jo kārdinātājs ticīgajam cilvēkam sevišķi uzbrūk, lai panāktu viņa samaitāšanu.. Ticīgais cilvēks manto spēku kalpot savam Kungam, kad viņš, zemojies pie Kristus krusta, slēdz derību ar savu Kungu, solīdamies Dieva valstību savā dzīvē likt pirmajā vietā. Viņš kļūst Dieva darba biedrs, Kristus apliecinātājs un pazudušo dvēseļu mantotājs mūžīgai dzīvei.

Kā ir ar tevi, dārgais lasītāj? Vai Kristus krusta gaisma ir iespīdējusi tavā dzīves ceļā un tu no sirds centies pildīt Dieva prātu, saņemdams dievišķu spēku, mieru un prieku savai dvēselei? Vai varbūt piederi pie tiem ļaudīm, kas ar zinātnes un izglītības palīdzību grib visas problēmas atrisināt. Ja tā, tad nonākot pie mūžības vārtiem, tev būs jāpiedzīvo bezgalīga vilšanās. Vienīgi Kristus krusta pavēnī, slēdzat derību ar Dievu un apsolot savu dzīvi likt uz Viņa altāŗa, tu kļūsti mūžīgās dzīvības mantinieks un arī atrodi ceļu, kā šīs pasaules vērtības, izglītību un zinātni ieskaitot, kalpināt mūžības mērķu aizsniegšanai.

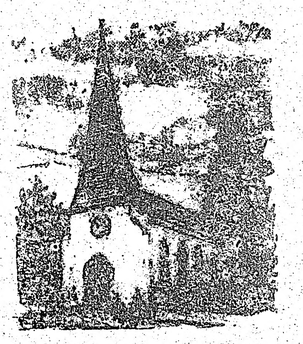

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

29. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Piedalās arch. A. Lūsis un viesis māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Māc. J. Sapietis referēs par saviem novērojumiem okupētajā Latvijā un Pad. savienībā, kā arī par tikšanos ar Solžeņicinu.

6. maijā pl. 11 **dievkalpojums.**

13. maijā pl. 11 **Ģimenes dienas dievkalpojums ar mūzikālo daļu. Bērnu un jauniešu līdzdalība. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupas darba nobeigums.** Dziesmu lapiņas.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas: Jaunie un vecie (šoreiz aicinātas visas paaudzes).

29. aprīlī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Spredikos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums baznīcā angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums Sidrabenē.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums Dievgalds.

20. maijā pl. 15 dievkalpojums,

27. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dievgalds. Draudzes koris.

Ticības celsmes stundas no 17. apr. — 8. maijam, katru otrdienas vakaru pl. 19.15; visi aicināti piedalīties

Māc. A. Briedis, 44 Maryln Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. aprīlī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 633-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

22. aprīlī pl. 16 dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

28. aprīlī pl. 15 Yorkminster Park dievnamā Garīgu dziesmu dienas koncerts.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

22. aprīlī pl. 16 — draudzes dievkalpojums. Pl. 17 pensionāru apvienības gada svētki.

29. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

6. maijā pl. 16 svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 16 dievkalpojums; māc. E. Ķerģis. Pl. 17 draudzes vakars; koŗa uzvedums.

13. maijā pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums. Spredikos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pl. 12 — māc. J. Sapieša referāts; svētdienas skolas izlaidums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starts un Vingate, Buffalo, N.Y

MONTREALA

3. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetes nometnē. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

22. aprīlī pl. 14.30 iesvētību dievkalpojums Rosedale United baznīcā, Terrebonne/Rosedale. Dievgalds. Dziesmu lapiņas.

29. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums.

6. maijā pl. 13.30 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums draudzes namā. Sadraudzības stunda. Dziesmu lapiņas.

27. maijā pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no
plkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevensen Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-9632

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 28. stac. 100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta.
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarā
Radio FM CBN 107.7
24 stundas Tel. 889-3126.

Mūsu visu mīļā

Helga Ilse Lejasīsaks

dzim. Streit

dzimusi 1928. gada 23. decembrī Ketten, Čechoslovakijā,

mirusi 1979. gada 15. aprīlī Toronto

Kad mana dvēsle šķirsies
No bēdu lejas šīs,
Tā mīlestības dziesmu
Sev līdzi aiznesīs.
(Fr. Bārda)

Dziļās sērās

vīrs, meita, dēls un vedekla

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.00 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS

1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8

Tālr. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS

R. Bērziņa mājās

Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS

Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT

Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS

1 gada noguldījums $3000 min. par 9.75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP

Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI

Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5 augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI

Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR

Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

To: **Latvija Amerika Publ. Ltd.**
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. I would appreciate more rapid postal service.

Yours truly

....

(Date of complaint) (Signature)

Vai jūsu mājās ir

JEZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5001

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4161

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Iegūvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu izcilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368.

Nikolajs (Nick) Mednis

KLĪVLANDE

● DV Klīvlandes apvienības izkārtojumā Apvienotās draudzes nama lielajā zālē bija sarīkota gleznotāja Jura Kaķa izstāde ar 41 darbu. Septiņas gleznas pārgāja apmeklētāju īpašumā.

● Klīvlandes latv. biedrības izkārtojumā Apvienotās draudzes namā Artūrs Grava atklāja rotkaļa Jura Kļaviņa priekšlasījumu par latviešu rotu vēsturisko attīstību. Referents savu stāstījumu iesāka ar dzelzs laikmetu līdz mūsu dienām, kad rotām izlieto dārgmetallus un izgrezno ar dzintaru. Apskatei bija izlikti rotu vēsturiskās attīstības paraugi. Stāstījumu illustrēja ar slīdītēm.

● No Klīvlandes tautiešu saimes 24. martā šķīrās šejienes vecākā tautiete Lība Ose, dzim. Bruka. Viņas dzīves gaitas iesākušās pirms 101 gada Neretā. No bēŗu mājas uz krematoriju nelaiķi izvadīja māc. L. Grendze. Sirmā, ilgu mūžu dzīvojušā māmuļa,savas pēdejās dzīves gaitas vadīja savas meitas teoloģijas kandidātes Milijas un znota architektā Rudolfa Āboliņa ģimenē.

● Prof. Ilga Svecha — Zemzare WKYC-3 televīzijas raidītājā sniedza interviju par bērnu uzraudzību un slimībām, kuŗu cēlonis meklējams jau pirms piedzimšanas, mātēm lietojot alkoholu un narkotiskās vielas, kas sevišķi izplatītas pēdējā laikā. Prof. Ilga Svecha — Zemzare darbojas Klīvlandes Western Reserv universitātē par saciālo zinību profesori.

J.E.

PAR DV LIELĀS LOTERIJAS biļetēm lūgums norēķināties līdz 28. aprīlim, sūtot naudu, pārdoto biļešu pasakņus un nepārdotās biļetes R. Britālam, 236 Bowood Ave., Toronto, Ont. M4N 1Y6, vai arī Latviešu kreditsabiedrībai, kā norādīts.

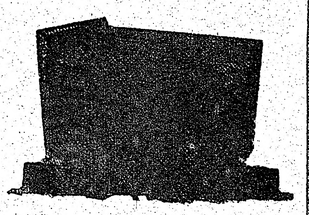

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un ekspreču metš

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2939 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasit pēc E. J. Hopp

mājas pārbūves darbus.

Evalt: K. SUNTAŽS

751-6829, Toronto.

Baptistu Dziesmu diena Toronto

Gadskārtējā Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Dziesmu diena notiks Toronto latviešu baptistu draudzes izkārtojumā. Dziesmu dienas koncerts svētdien, 29. aprīlī, pl. 15 Yorkminster Park baptistu dievnamā, 1585 Yonge St. (St. Clair pazemes stacija, ziemeļaustrumos no Yonge). Koristu ierašanās un kopkoŗa mēģinājums sestdien, 28. aprīlī, Yorkminster Park dievnamā.

Gadskārtējās garīgās dziesmu dienas Toronto notikušas jau trīs reizes: 1958., 1964. un 1971. g., bet 29. aprīlī būs ceturtā reize, kad piedalīsies baptistu draudžu koŗi no Ņujorkas, Filadelfijas, Bukskauntijas, Bostonas, Čikagas, Klīvlandes, Grand Rapidiem un Toronto, vokālais ansamblis Melodija no Filadelfijas Guntas Plostnieces vadībā un 14 mūziķu Toronto pūtēju ansamblis. Galvenie solisti: soprāns Silvija Erdmane un baritons Torilds Barbins. Divi plašākie atskaņojumi būs Fr. Šūberta Dievkalpojuma dizesmas (vācu mesa) un Viktora Baštika kantāte Paceliet sirdis (pirmatskaņojums) korim, solistiem, pūtēju ansamblim un ērģelēm diriģenta Arvīda Purva vadībā.

Dziesmu dienas programmā vēl būs pašu pazīstamie komponisti O. Šepskis, A. Purvs, T. Ķeniņš un K. Līdaks, no cittautu komponistiem atskaņos Mocarta un Pergulesi skaņdarbus. Dziesmu dienas diriģenti — Viktors Baštiks un Gunta Plostniece no Filadelfijas, Rūdolfs Kalnmalis no Čikagas un Arvīds Purvs, bet ērģelnieks Vilnis Ciemiņš no ASV. Koncertā īsu meditāciju teiks Toronto latviešu baptistu draudzes mācītājs A. Arājs. Sagaidāms, ka šinī jubilejas dziesmu dienā ieradīsies kupls dziedātāju un viesu pulks no ASV un Kanadas.

-ls-

TEAK FURNITURE
—EINAR CLAUSEN LTD.—
CLOSE-OUT SALE
HWY. 7
79 DONCASTER AVE.
YONGE ST.
STEELES AVE.
Huge Inventory!
Teak, Rosewood, Pine, White, dining, Bedrooms, accessories, etc., etc., etc.
10-9; Sat. 9-6 p.m. 881-0000 (791-2355)

Kad krasts ar krastu satiekas. DV Kanadā 29. delegātu sapulcē ieradās DV nodaļu izraudzītie delegāti no krasta līdz krastam. Pa kreisi Montrealas nodaļas delegāts E. Reveliņš un Britu Kolumbijas delegāts J. Ruško no Vankuveras pie DV nama galvenās ieejas Toronto. Viņu atzinums: „Skaisti būt pašiem savā namā!" Foto: J. Liģers

Jūsu ģimene ir ļoti ievērojama dzīves sastāvdaļa

Ģimene ir mūsu vienīgā vissvarīgākā sabiedriskā iekārta, tāpēc arī Ontario valdība šinī provincē parāda dzīvu interesi ģimenes dzīves atbalstīšanā un stiprināšanā.

1979. gadā, Starptautiskā bērnu gadā, Ontario valdība atgādina, ka mūsu provinces nākotne atkarīga no mūsu bērniem;

mūsu bērnu nākotne savukārt atkarīga no mūsu ģimenes stipruma.

Ontario
Margaret Birch, Provincial Secretary for Social Development
William Davis, Premier

Maijs ir ģimenes mēnesis.

PADARIET TO PAR IZCILU MĒNESI IZCILĀ GADĀ.

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jaunu abonentu ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00
A. Michelsons — Klibā skroderа iela, rom.	$8.50
Latvijas valsts pasludināšana	$2.00
A. Bērziņš: Pazīstamas sejas	$8.50
A. Daugulis — Viļņu dziesma, st.	$4.50
L. Cauka — Meklējot balto ceļu, dz.	$5.00
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis III	$26.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
Omars Heijams	$13.00
Pravietis	$15.00
A. Niedra — Mana bērnība un puikas gadi	$10.00
Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
Edv. Virza—Laikmeta dokumenti, atm.	$8.25
Latviešu garīgās mūzikas ceļos	$9.00
Araižu baznīca un draudze 700 gados	$6.50
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, atm.	$14.15
V. Hāzners—Varmācības tori, atmi	$24.00
E. Sūna—Izteiksmes iespējas, stila līdz anal.	$15.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriķis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzeliņš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lāsis — Celinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, sak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sumin vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Narkotiskās vielas amerikāņu skolās

IESVĒTĀMO SAIETS MĀC. LAUMAS LAGZDIŅAS IZKĀRTOJUMĀ

Kalifonā, Ņūdžersijā, grupai iesvētāmo latviešu jauniešu bija izdevība pavadīt nedēļas nogali Beisleras luterāņu nometnē, dažās jūdzes no Kalifonas miesta. Lektori šajā saietā bija mācītāji Lauma Lagzdiņa, Juris Cālītis, Māris Ķirsons un skolotājs Jānis Krēsliņš jun. Panelī vēl piedalījās Ilmārs Lūsis no Vašingtonas un Ivars Galiņš no Bostonas.

Latviešu grupas rīcībā bija atsevišķa celtne ar masīvu laukakmeņu kamīnu. Maltītes bija kopējas ar dažām citām amerikāņu grupām. Apceres un pārrunas risinājās koncentrētā veidā ar īsiem pārtraukumiem. Jaunieši mācījās un dziedāja jaunas garīgās dziesmas. Lektori nodibināja ciešu kontaktu ar klausītājiem. Tematika bija samērā plaša, reliģiska raksturа. Rakstveida aptaujā jaunieši interesējās par reliģiskiem un citiem jautājumiem, kuŗus iztirzāja paneļa pārrunās, ko vadīja māc. Juris Cālītis, pieskārās arī tematiem par alkohola un narkotikas lietošanu,tāpat vīrieša un sievietes attieksmēm pirms ģimenes dzives nodibināšanas.

Visi 11 jaunieši ar interesi piedalījās debatēs. Noskaidrojās, ka visās amerikāņu skolās ir narkotisko vielu lietošanas problēma. Daži izteicās, ka to lietotāju skaits varētu sasniegt 80 proc., neizslēdzot pat skolotājus. Alkoholu un narkotiku sāk lietot pat gados jaunākie skolēni, kuŗu skaits bīstami pieaug.

Kamēr sprēgāja debates, kamīnā cepās kartupeļi. Nākošā rītā notika brīvdabas dievkalpojums Jura Cālīša un Laumas Lagzdiņas vadībā. Dievkalpojumā dziedāja visas jauniemācītās dziesmas. Māc. J. Cālīša vadībā pārrunāja arī dievkalpojumu kārtību, mācītāja un draudzes dalību, kā arī apcerēja dažus jauninājumus.

Saieta garīgā dvēsele un izkārtotāja Lauma Lagzdiņa vienkāršos un siltos vārdos pateicās visiem dalībniekiem un solījās jauniešus atkal aicināt kopā pēc iesvētībām. Līdzīga veida saiets paredzēts aprīļa beigās Katskiļos.

Kā lektori, tā dalībnieki bija mērījuši gaŗus ceļa gabalus: Māris Ķirsons no Filadelfijas, Lauma Lagzdiņa no Konektikatas un Juris Cālītis no Toronto. Visi šajā saietā no kaut kā bija atteikušies un ļeicās būt ieguvēji. Atvadoties visi dziedāja Pie rokas ņem un vadi, sadevušies rokās. Nomaļā Ņudžersijas lauku stūrī, agrās pavasaŗa dienās, jaunajās sirdīs krita daudz vērtīgu sēklu, lai augtu latviešu draudzēm un sabiedrībai.

Ivars Galiņš

TEAKWOOD mēbeles

Hwy 7
791-2855
Pārdošana noliktavā
Yonge St.
Don Caster Ave.
Airport Rd.
Einar Clausen Ltd.
Steeles Ave.
881-0000

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģelijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:
Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īsvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

◉ DIMANTI ◉ PULKSTEŅI
◉ LATVISKAS ROTAS
Zeltkales

Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto Ont. M6H 1L6. Tālr. 538-2857

Aicinu tautiešus piedalīties

ALA KB daiļamatniecības kursos

Gaŗezerā no 19. līdz 26. augustam.

Kursos mācīs rotu kalšanu, ādas izrotāšanu, kokgrebšanu, keramiku, celu un jostu aušanu, aušanu ar rāmi, aušanu aužamos stāvos, rokdarbus. Vakaros lekcijas: Latvju rakstu kompozicija, tautas tērpu darināšana.

Apmešanās Kalniņos. Uz kursiem jāpiesakās līdz 15. maijam, iepriekš pieprasot pieteikšanās veidlapas kursu vadītājai Annai Graudiņai, 1193 Northrup Rd., Penfield, N.Y. 14526. Tel. (716) 872-4121.

Balvas . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

dziesmas aparātā iestrādātas, nedz arī, kur šis datu aparāts atrodas un vai būtu pieejams lietošanai.

Paziņojot pirmās piešķirtās godalgas, Prof. Annas Ābeles Piemiņas fonds izziņo nākamās sacensības, cerot ieinteresēt arī jaunākus spēkus, lai mūsu valodniecības tradicija turpinātos. Sacensību noteikumi:

Sacensības paredzētas par zinātniskiem darbiem latviešu valodā. Tie var būt iespiesti pēdējos divos gados vai arī būt manuskriptā. Ja darbs iesūtīts svešvalodā, žūrijas komisijai tiesības pieprasīt kopsavilkumu latviešu valodā, noteicot tā iesūtīšanas datumu. Godalgas summa ir 500.- Paredzēta viena godalga, bet žūrijas komisijai ir tiesības to sadalīt starp diviem vai arī nepiešķirt nemaz. Žūrijas komisijas lēmums nav pārsūdzams. Iesūtīšanas terminš ir 1980. gada 15. aprīlis (pasta spiedoga datums). Žūrijas komisijas locekļi ir literātūrvēsturnieks un valodnieks Ph. D. Valda Dreimane Melngaile, Mag. phil. un stud. theol. Velta Zante Šime. Sacensībām domātie darbi iesūtāmi:

Mr. J. Bičolis, 19 N. Mountain Ave., Montclair, N.J., 07042, USA.

Velta Zante

VĒJA ENERĢIJA

Toronto Latviešu biedrības inženieŗu un tehniķu kopas sanāksmē 5. aprīlī Latviešu namā inž. E .Groskopfs referēja par vēja enerģijas izmantošanu, ilustrējot ar krāsu filmu. Vēja enerģijas izmantošana pašreiz ir eksperimentālā stāvoklī, bet nākotnē šim enerģijas avotam veltīs arvien lielāku uzmanību, jo degvielas sadārdzinās un izsikst. **O. K.**

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀĻI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

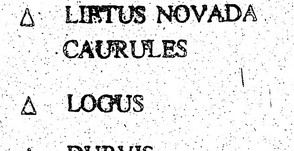

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.

Latviešiem atlaide

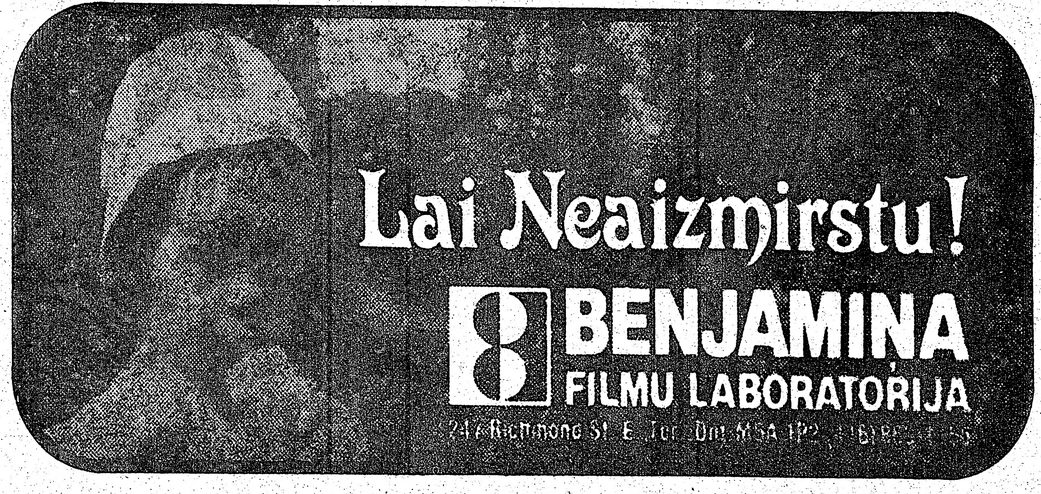

LATVIEŠU MĀJAS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURĀNEVEKS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8189

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

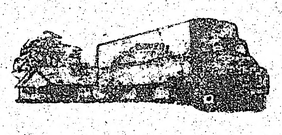

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās 470 College St. (Pie Bathurst)
Tālr. 921-3924 Toronto M5G 1A5

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, iegūstot ALCAN 20 gadu garantiju.

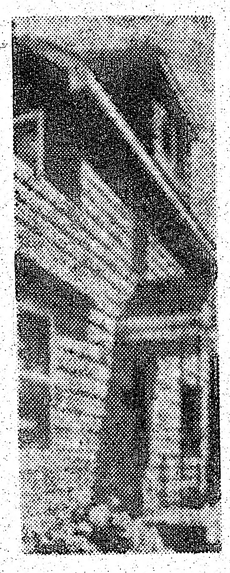

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mīlenbahs
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kredītsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-0252.

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Amerikāņu iekšējais spēks

(Turpinājums no 1. lp.)

mā. Te Pad. savienība ar Kubas karavīru atbalstu ir paspējusi nodibināt sev paklausīgas valdības, kas reizē nozīmē arī Pad. savienības stratēģiskās bazes eventuālai tālākai ekspanijas īstenošanai. ASV ārpolitika Afrikā, ja vispār tāda eksistē, ir izpaudusies Kārtera sūtņa Apvienotajās Nācijās Andrjū Janga dīvainā aktīvitātē. Vienu brīdi Jangs pat ieteica amerikāņiem atbalstīt Kremļa apmācītos komūnistu teroristus, citā gadījumā viņš nosauca tos amerikāņus, kas kritizē viņa aplamības, par fašistiem.

Prezidenta Kārtera padomdevēju valsts drošības jautājumos Zbigņevu Brzežinski ne bez pamata uzskata par ASV ārpolitikas faktisko veidotāju. Intervijā preses pārstāvjiem viņš nesen norādīja, ka bieži dzirdētie pārmetumi par ASV ārpolitikas svaidīšanos un izvairīšanos svaru kausos likt amerikāņu militāro spēku starptautisko sarežģījumu gadījumos esot bez pamata. Tāpat esot jānoraida kritika, kas vērsta pret SALT II līguma parakstīšanu un ASV it kā pārliecīgo nozīmi un iejaukšanos Vidējos austrumos. Brzežinskis izvairījās no tiešām atbildēm, bet pamatoti norādīja, ka ASV iekšējais spēks Vietnamas un Votergeites dēļ ir cietis, tāpēc no ASV nevar sagaidīt tādu pašu mērķtiecīgu un ātru rīcību, kāda savā laikā bijusi cīņā pret Hitleru un Staļinu. Brzežinskis acīm redzot piemirsis, ka tas bija Rūzvelts, kas Jaltā atdeva Staļinam visu Austrumeiropu. Tagad, kad šī netaisnā līguma parakstītāji — Staļins, Rūzvelts un Čērčils — ir miruši, būtu pienācis laiks kardināli revidēt Jaltas līgumu. Šis bēdīgi slavenais līgums taču runā pretī visiem izslavētā Helsinku nolīguma principiem.

Brzežinskis piemin Zemeļjemenu kā piemēru, kur Kārters nosūtījis ASV jūras spēku vienības Arabu jūrā un reizē piešķīris Ziemeļjemenai 500 milj. dolaru amerikāņu militārās palīdzības ietvaros. Tanī pašā laikā amerikāņu slepenais dienests pagājušā nedēļā ziņoja, ka Ziemeļjemenas sabrukums tuvāko sešu mēnešu laikā esot nenovēršams. Tā arī izskaidrojamas sarunas par Ziemeļjemenas apspriedēm ar Dienvidjemenu abu valstu apvienošanai. Jāšaubās, vai Kārters Ziemeļjemenas sabrukuma gadījumā — pēc tam kad Dienvidjemena būs aprijusi Ziemeļjemenu — iedrošināsies krastā izcelt ASV flotes kājnieku desantu, lai tādējādi novērstu tiešas briesmas Saudi Arabijai, bez kuŗas eļļas piegādes ASV rūpniecība nevar normāli eksistēt.

Brzežinskis norāda, ka, ievērojot sociālās un vēsturiskās straumes pasaulē, ASV ārpolitikā nākotnē valdīšot jauni, bieži vien grūti izprotami principi. Spēku līdzsvars ar Pad. savienību esot svarīgs, tādēļ par labu nākšot SALT II līguma parakstīšana. Visumā Vašingtona varot būt apmierināta, jo tagad pirmo reizi kopš Otrā pasaules kaŗa beigām ASV esot labas attieksmes ar Ķīnu, Japānu, Indonēziju un Indiju. Uz labo pusi lietas ejot arī Latīņu Amerikā, Dienvidamerikā un arī Afrikā. Arī par NATO spēku stiprināšanu esot domāts. Amerikāņu ārpolitikas augļus varēšot novērtēt tikai pēc ilgāka laika.

SALT II līguma parakstīšanas priekšdarbi esot tikpat kā pabeigti. Tā kā Brežņevs neveselības dēļ nevarēšot apciemot Vašingtonu, tad pašlaik apsveŗot Kārtera tikšanos ar Brežņevu vai nu Helsinkos, Varšavā vai arī Vīnē.

Nupat notikušajā sabiedriskās domas aptaujā par to, kas ir iespaidīgākais ASV politiķis, Džimijs Kārters vēl joprojām ir pirmajā vietā. Gluži negaidot Kārteram pa pēdām seko senātors Edvards Kenedijs. Viņš no iepriekšējās aptaujas 26. vietas uzkāpis uz otru vietu. Tas liek padomāt par nākamā prezidenta vēlēšanām, kaut arī pats Kenedijs pagaidām noraida, ka tas kandidēs. Lielā daļa no izjautātajiem atzinusi, ka Kārtera prezidentūras otrs gads ir bijis daudz nesekmīgāks par pirmo. Viņam pārmet nespēju atšķetināt saimnieciskās problēmas, kā arī viņa raibos piedzīvojumus ārpolitikā.

Ļoti savdabīgu vērtējumu par Kārtera popularitātes norietu devusi viņa dzīvesbiedre Rosalīna. Uz preses pārstāvju jautājumu, kādēļ tik daudz amerikāņu kritizē prezidentu, Rosalīna atbildējusi: „Tas notiek tikai politikas dēļ." Avīžnieki prasījuši tuvākus komentārus.

Uz to Rosalīna atbildējusi: „Gluži vienkārši. Ja Džimijs nebūtu ASV prezidents, tad neviens viņu nekritizētu."

Te tiešām nav nekas iebilstams.

Aleksandrs Ķegumnieks

Laikraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St., kā arī spiestuvē

Uz Honolulū ceļosi,
Ja pilnu lozi izvilksi;
Brūti tad pie rokas ņemsi,
Lidzēs un vīnus tempsi!

Palīdzēsim Ž. Skudram izkļūt brīvībā!

LIECĪBA PAR ŽANI SKUDRU

Ar šo apliecinu, ka nekad neesmu devis Ž. Skudram uzdevumus, kas saistīti ar militāro ziņu vākšanu, vai arī militāru objektu fotografēšanu. Šādu uzņēmumu Ž. Skudram nekad nav bijis, jo zinu, ka nevienam Pad. savienības pilsonim nav iespējams piekļūt (tuvoties) militāriem objektiem vai aizliegtām joslām.

Skudras ceļojumu apraksti dienas grāmatas veidā, kādus viņš rakstījis kopš 1944. gada un arī 1976. g. rudenī, brauçot apciemot notiesāto dēlu pie Ķīnas robežām, nav militāru ziņu vākšanas mērķis, bet gan naīvas piezīmes par visu to, ko viņš redz apkārtnē. Ž. Skudra nekad nav nodarbojies ar spiegošanu, nedz arī viņam bijuši kādi sakari ar ārzemju izlūku dienestiem. Viņš fotografējis okupētās Latvijas baznīcas, etnografiski nozīmīgas celtnes, vēl saglabātas un arī pamestas lauku sētas (saimniecības), bez nolūka kaitēt padomju varai.

Tas attiecas arī uz viņa dienas grāmatām, ceļojumu piezīmēm. Ž. Skudra ir vēlējies dokumentēt apstākļus un pārvērtības, kas notikušas un vēl joprojām notiek okupētajā Latvijā kopš Otrā pasaules kaŗa.

L. Niedre,
1979. g. 8. aprīlī Stokholmā

DV centrālās valdes sēde Gotlandē

DV centrālās valdes prezidijs savā apkārtrakstā ziņo, ka DV centrālās valdes sēde notiks 17. jūnijā Visbijā, Gotlandē. Sēde turpināsies vēl 18. jūnijā. Darba kārtā DV priekšnieka J. Frišvalda, nozaŗu vadītāju, DV zemju valžu un DV CV revīzijas komisijas ziņojumi. Pa nozarēm apskatīs DV organizācijas turpmāko darbību un DV publikācijas. Pieņems arī DV centrālās valdes budžetu 1980. gadam un izlems Plkv. V. Januma fonda 1980. gada piešķīrumus un apbalvojumus. Darba kārtā uzņemts arī invalidu atpūtas mītnes Bērzaines jautājums. Visi Centrālās valdes locekļi, nozaŗu vadītāji un DV zemju valdes aicinātas savus 1978. gada konspektīvos pārskatus piesūtīt DV ģenerālekretāram A. J. Bērziņam līdz 1. jūnijam. Reizē ar pārskatiem iesūtāmi arī savi ierosinājumi, kuŗus pavairos un vēl pirms sēdes piesūtīs visiem zināmiem Centrālās valdes sēdes dalībniekiem.

MONTREALĀ

● Jēkabam Lapsam 1. aprīlī apritēja 80 gadu. Viņš dzimis Cīres pagastā, jau 14 gadu vecumā uzsācis mācīties par galdnieku, dienās kļūdams amata meistars ar savu uzņēmumu. Latvijas grūtās dienās Lapsa brīvprātīgi iestājās Kalpaka studentu rotā un veica vairākus svarīgus uzdevumus, izpelnoties nāves sodu ienaidnieka aizmugurē. Pirms nošaušanas viņam izdodas izbēgt. Kaŗam beidzoties saimniekoja Lestenes pagastā, kur viņam piešķīra saimniecību, vēlāk uzsākot savu uzņēmumu Bolderājā. Bēgļu gados Vācijā noorganizē Libekā daiļamatnieku grupu. 1949. gadā izceļoja uz Kanadu, apmetoties Montrealā. Vecuma dienas vada kopā ar dzīves biedri Katrīnu. Montrealā viņam dzīvo 2 meitas ar znotiem un mazbērniem.

Eglintonā - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikraksta vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 507 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA broju pa telef. 466-1514.

Piedalaities DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.